

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU OPĆINE PETRIJEVCI U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Procesi deagrarizacije i urbanizacije, odnosno industrijalizacije i tercijarizacije, zahvatio je i prostor Općine Petrijevci. U drugoj polovici 20 st. dolazi do snažnog razvitka konurbacije Valpovo - Belišće, i to zbog razvitka agrarnih djelatnosti, industrije, kao i tercijarnih i kvartarnih djelatnosti. Ovaj je razvitak posebno utjecao na društveno-gospodarsku i fizionomsko-prostornu preobrazbu šireg područja. Unutar tog prostora došlo je do određene preobrazbe, a najjaču društveno-gospodarsku preobrazbu doživjela su naselja. Naime, industrijalizacija je urbano bazirana i tako pojačava polarizacijski razvoj i preobrazbu, dok su mogućnosti agrarnog iskorištavanja na ostalom području, zahvaljujući plodnom zemljištu, podržavala agrarnu komponentu. Ta je preobrazba, među ostalim, izražena prisutnom osovinom urbanizacije, koja se pruža od Osijeka prema D.Miholjcu, pa i dalje.

Pored županijskog plana, uvažavajući obveze i usmjerenja iz Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, ovim Planom je predložen cjelovit sustav prostornog uređenja koji bi trebao omogućiti daljnji razvitak Općine Petrijevci. To se postiže određivanjem: organizacije i namjene, te korištenja prostora, sustava središnjih naselja i razvojnih središta, gospodarskih i društvenih djelatnosti od šireg značenja, propisivanjem učinkovitih uvjeta korištenja, uređenja i zaštite prostora, prostornih uvjeta za razvoj infrastrukturnih sustava i gospodarenje otpadom, te osobitim vođenjem računa o sprečavanju nepovoljna utjecaja na okoliš. Konceptija prostornog uređenja može se izraziti u nekoliko sljedećih točaka:

- razvitak Petrijevaca kao većeg lokalnog (inicijalnog razvojnog) središta, uz očuvanje identiteta naselja,
- modernizacija i unapređenje ostale prometne i komunalne infrastrukture,
- poticanje osnivanja gospodarstvenih zona,
- razvitak turističke djelatnosti (lovstvo, ribnjačarstvo, ugostiteljstvo, šport i rekreacija, seoski turizam, jahanje i sl.),
- restrukturiranje poljoprivredne proizvodnje putem okrupnjavanja posjeda, te stimuliranjem specijalizirane proizvodnje i proizvodnje zdrave hrane,
- očuvanje vrlo vrijednih dijelova prirodne baštine i kulturnih dobara.

Osječko-baranjska županija osnaživanje prostorno-razvojne strukture temelji na povoljnoj mreži naselja, osobito manjih gradova, pretežito definiranim koridorima prometnica i glavnim poljodjelskim resursima Države. Prema razvojnom opredjeljenju Države razvitak ovog područja **"treba promatrati kroz moćnije i neposrednije uključivanje u srednjoeuropske gospodarsko-prometne sustave, kulturno unapređenje te unapređenje stanja okoliša."**

Temelj prostornog razvitka Općine Petrijevci čine postojeći i planirani koridori velike državne i međunarodne infrastrukture, planovi za višenamjensko korištenje voda Drave s kompleksnim uređenjem vrijednih poljodjelskih površina i usmjerenje na razvoj izletničkog, tranzitnog i lovnog turizma.

Demografski razvoj

Jedan od najznačajnijih čimbenika društveno-gospodarskog razvitka i korištenja prostora je stanovništvo. Ocjena demografskih prilika na području Općine Petrijevci ukazuje na demografske poremećaje, jer područje karakterizira demografska starost, što u budućnosti ne može osigurati niti jednostavnu reprodukciju stanovništva. Procjena je da će se u planiranom razdoblju ipak ostvariti minimalni porast broja stanovnika, te da će 2015. godine Općina Petrijevci imati 3.400 stanovnika, a samo naselje Petrijevci 2.750 stanovnika.

Prostorni uvjeti za razvoj gospodarstva i društvenih djelatnosti

Temeljno opredjeljenje u razvoju gospodarstva je optimalno korištenje komparativnih prednosti i odgovarajuća disperzija gospodarskih sadržaja, uz izgradnju infrastrukture. Pri tome je poljoprivreda jedna od osnovnih grana koja treba predstavljati okosnicu razvitka. Planom se stvaraju preduvjeti za razvoj poljoprivrede putem zaštite poljoprivrednog zemljišta i omogućavanja prostornih uvjeta za gradnju gospodarskih sadržaja u funkciji poljoprivrede. Planom su utvrđeni i uvjeti za zaštitu šuma kao osnove za razvitak šumarstva, a planiranom izgradnjom akumulacija znatno se povećavaju vodene površine koje predstavljaju resurs za razvoj poljoprivrede, energetike i rekreacije. Zaštitom osobitih prirodnih vrijednosti i kulturnih dobara, uz bolje prometno povezivanje, osiguravaju se uvjeti za intenzivniji razvitak turizma. Mreža sadržaja društvenih djelatnosti usklađuje se s mrežom središnjih naselja, čime se stvaraju preduvjeti za podizanje kvalitete života.

Razvoj prometa i infrastrukturnih sustava

Planom se rezervira prostor za smještaj koridora prometne i komunalne infrastrukture državnog i županijskog značaja, koje su definirani dokumentima prostornog uređenja više razine. Tranzitni kolni promet je jedan je od ključnih problema Petrijevaca, koji će biti riješen tek gradnjom obilaznice Petrijevaca koridoru državne ceste D 34.

Komunalna infrastruktura uključuje vodovodnu, kanalizacijsku, elektroenergetsku, plinsku i telekomunikacijsku mrežu. S obzirom na očekivanu dinamiku razvoja u narednom razdoblju investicije u komunalnu infrastrukturu uglavnom će se koncentrirati na povećanje standarda i poboljšanje razine opremljenosti pojedinih komunalnih sustava.

U skladu sa smjericama razvitka prometnih sustava, planom se definira trasa cestovnog koridora Vc (iz smjera Mađarske prema BIH). Planiranom regulacijom rijeke Drave, te razvojem i izgradnjom riječnih pristaništa u Belišću realizirati će se opredjeljenje za intenzivniji razvoj riječnog prometa. Postojeća razina razvoja telekomunikacijskog sustava omogućava da se budući razvoj u većoj mjeri usmjeri na izgradnju telekomunikacijske osnove za pružanje širokog skupa telekomunikacijskih usluga, te postizanju odgovarajuće tehnološke razine i standarda u zadovoljavanju potreba stanovništva.

Strateški cilj u razvoju elektroenergetskog sustava Hrvatske je uravnoteženje potrošnje, proizvodnje i prijenosa energije u svim dijelovima Hrvatske. Strategijom prostornog uređenja utvrđena je potreba korištenja hidroenergetskog potencijala rijeke Drave, a izgradnjom planirane vodne stepenice kod Osijeka stvaraju se mogućnosti razvoja sustava navodnjavanja, nužnog za daljnji razvitak poljoprivrede.

Planom je predviđen daljnji razvoj vodoopskrbnog sustava, koji će se realizirati zaštitom i korištenjem postojećih te stavljanjem u funkciju novih izvorišta pitke vode, kao i daljnjim razvojem magistralne transportne mreže i distribucijskog sustava.

Dječji vrtić u Petrijevcima

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA

3.2.1. Organizacija prostora

Organizacija, namjena i korištenje prostora Općine Petrijevci temelje se na prirodnim obilježjima prostora, mreži naselja i infrastrukturnih sustava, utvrđenim prostornim mogućnostima, ograničenjima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom razvoju i utvrđenim osnovnim procesima gospodarskog razvoja. Dominantnu ulogu u organizaciji prostora čine središta i osovine urbanizacije, koji su istovremeno i središta i osovine cjelokupnog razvoja u prostoru. Za područje Općine Petrijevci to je naselje Petrijevci, koji se nalazi na podravskom pravcu razvoja Županije (Osijek-Valpovo-Belišće-Donji Miholjac).

U sustavu naselja šire regije Valpovo zauzima središnje mjesto kao manje regionalno (manje razvojno) središte jače razvijenosti, kojem gravitiraju ne samo sva naselja Grada Valpova, već i središta ostalih jedinica lokalne samouprave (Belišće, Bizovac i Petrijevci). Kao središte rada i uslužnih djelatnosti svojom blizinom utječe na razvoj i karakter preobrazbe rubnih prostora odnosno na funkcije i fizionomiju naselja u širem okruženju u kojem se formira mreža poticajno razvojnih središta.

Za organizaciju prostora osobito značenje ima planirana namjena i način korištenja područja vrijednog krajolika uz rijeku Dravu. Ovo područje predstavljaju osnovu turističkog razvoja, a s obzirom na uvjete i način korištenja izdvaja se kao područje na kojima se ograničavaju zahvati u prostoru i štite prirodna obilježja prostora.

Prostor namijenjen poljoprivrednim djelatnostima, nalazi se između naselja, te zaštićenih i osobito vrijednih, pretežito šumskih i vodenih površina. Ovaj prostor je i u budućnosti funkcionalno čvrsto povezan s razvojnim središtima i osovinama razvoja, pri čemu se predviđa revitalizacija ruralnog područja uz jačanje lokalnih i područnih središta izvan osovina razvoja.

U skladu s temeljnom organizacijom prostora definirana je i namjena prostora. Prostornim planom se dio površina namjenjuje za izgradnju (naselja, proizvodne zone, turističko-rekreacijske i športske zone izvan naselja). Ostale površine definirane kao površine osnovne namjene, su poljoprivredno zemljište, šume i vodne površine, koje se u Prostornom planu strukturiraju u odnosu na vrste, bonitet i način korištenja. Za konačno opredjeljenje u vezi korištenja rijeke Drave i njezinog priobalnog područja nužno je provesti opsežna daljnja istraživanja i vrednovanja, utvrditi koristi i štete od potencijalnih zahvata s ciljem usklađivanja potreba razvoja i zaštite ovog područja, o čemu treba provesti javnu raspravu i usklađivanje s Republikom Mađarskom.

U okviru površine građevinskih područja sadržane su površine naselja stalnog i povremenog stanovanja, i gospodarskih zona izvan naselja za koja su utvrđena građevinska područja. Površine eksploatacijskih polja utvrđene su na temelju podataka o površini postojećih eksploatacijskih polja.

U ostale poljoprivredne i šumske površine uključeni su i infrastrukturni sustavi te manje vodne površine. U površine vodotoka uračunata je površina rijeke Drave s VS Osijek. Ostale površine navedene u tablici su utvrđene na temelju kartografskog prikaza br. 1. "Korištenje i namjena površina".

3.2.2. Osnovna namjena i korištenje površina

Na području Općine Petrijevci nalaze se 2 naselja, te dio izdvojeni dio naselja Satnica (uz naselje Samatovci). Procijenjeni broj stanovnika Općine Petrijevci 2015.godine je 3.400, iz čega proizlazi prosječna (planirana) veličina naselja od 1.700 stanovnika, što odgovara prosječnoj veličini naselja u Županiji. Prostornim planom Županije stupnjevana su razvojna središta od razine makroregionalnog (velikog razvojnog) središta do razine manjeg lokalnog (inicijalno razvojnog) središta, u ukupno 9 kategorija, pri čemu je naselje Petrijevci svrstano u 7. kategoriju naselja - **veće lokalno (inicijalno razvojno) središte** (u ovoj se grupi nalazi 31 naselje s područja županije). Naselje Satnica nije ušlo niti u jednu kategoriju sustava središnjih naselja županije.

Centar naselja Petrijevci

Gospodarska zona Petrijevci - zapad

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

3.2.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja, poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine) – tablica 3.

redni broj	OPĆINA PETRIJEVCI	oznaka	ukupno (ha)	% od površine Općine	stan./ha ha/stan. ⁽¹⁾ ⁽²⁾
1.	GRAĐEVINSKO PODRUČJA NASELJA ukupno	GP	353,0	6,3	9,63⁽¹⁾
1.1.	izgrađeni dio građevinskih područja naselja		242,1	4,3	14,04 ⁽¹⁾
1.2.	neizgrađeni dio građevinskih područja naselja		110,9	2,0	30,65 ⁽¹⁾
2.	GRAĐEVINSKO PODRUČJE ZONA POVREMENOG STANOVANJA ukupno	GP-ZPS	104,4	1,8	32,56⁽¹⁾
2.1.	izgrađeni dio zona povremenog stanovanja		56,5	1,0	60,17 ⁽¹⁾
2.2.	neizgrađeni dio zona povremenog stanovanja		47,9	0,8	70,98 ⁽¹⁾
3.	IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA ukupno	-	24,0	0,4	-
3.1.	gospodarska namjena - gospodarska zona RAVLIĆ	I₃	3,5	-	-
3.2.	duhovno-rekreacijski centar EMAUS		17,6	-	-
3.3.	istražni prostor nafte i plina	E₁	-	-	-
3.4.	površine za iskorištavanje mineralnih sirovina - iskorištavanje nalazišta pijeska u rijeci Dravi	E₃	-	-	-
3.5.	groblja izvan građevinskog područja	+	0,5	-	-
3.6.	ugostiteljsko-turistička namjena	T	2,4	-	-
4.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE ukupno	P	3.537,7	63,6	1,04⁽²⁾
4.1.	vrijedno obradivo tlo	P2	1.804,3	32,3	0,53 ⁽²⁾
4.2.	ostala obradiva tla	P3	1.739,0	31,3	0,51 ⁽²⁾
5.	ŠUMSKE POVRŠINE ukupno	Š	1.126,0	20,2	0,33⁽²⁾
5.1.	gospodarske šume	Š1	871,7	15,6	0,25 ⁽²⁾
5.2.	šuma posebne namjene - rekreacija	Š4	254,3	4,6	0,08 ⁽²⁾
6.	OSTALE POLJOPRIVREDNE POVRŠINE ukupno	PŠ	10,5	0,1	-
7.	VODNE POVRŠINE ukupno	V	351,3	6,3	0,10⁽²⁾
7.1.	vodotoci	-	60,3	-	0,01 ⁽²⁾
7.2.	akumulacija (plan)	-	276,8	-	0,08 ⁽²⁾
7.3.	rukavci (mrtvaje)	-	14,2	-	-
8.	OSTALE POVRŠINE ukupno		43,1	0,8	0,01⁽²⁾
8.1.	površine infrastrukturnih sustava	IS	43,1	-	0,01 ⁽²⁾
	OPĆINA PETRIJEVCI sveukupno	-	5.560	100,0	0,61⁽¹⁾

* planirani broj stanovnika Općine Petrijevci 2015. godine je 3.400

3.2.4. Razvoj i uređenje prostora naselja - građevinska područja

Površine za razvoj i uređenje naselja određene su građevinskim područjima naselja. Unutar građevinskog područja razlučuju se neizgrađeni dijelovi predviđeni za potrebe daljnjeg širenja i razvoja naselja, te izgrađeni kompaktni dijelovi unutar kojih je predviđeno popunjavanje i dopunjavanje izgrađene strukture. Pod neizgrađenim površinama podrazumijevaju se površine građevinskog područja koje su zaposjednute sa sporadičnom izgradnjom ili bez ikakve izgradnje (zauzetost od 0-5%). Pod izgrađenosti građevinskog područja koje je prikazano u analitičkim tablicama, te informativno na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina" podrazumijevaju se izgrađene cjeline i kompaktni dijelovi naselja (iskorištenost zemljišta iznad 80%).

Građevinska područja seoskih naselja predviđena su za pretežito stambenu izgradnju i to obiteljskim kućama manjih visina. Uz ovu osnovnu namjenu unutar ovih građevinskih područja predviđena je i izgradnja građevina drugih namjena (proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke, javne i društvene, športsko-rekreacijske, infrastrukturne i posebne namjene, te groblja).

Građevinska područja naselja utvrđivana su (koliko je bilo moguće obzirom na specifičnosti prostora) u skladu s obvezama iz planova šireg područja i ciljevima prostornog razvoja i uređenja ovog prostora, a u odnosu na demografske podatke, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja pojedinog naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina.

Analizom dosadašnjih demografskih kretanja uočena je tendencija sve većeg smanjenja broja članova po kućanstvu. Prema tome, za očekivati je i smanjenje gustoće stanovanja u građevinskim područjima naselja, odnosno zauzimanja većih površina s manjim brojem stanovnika.

Također je izvršena i analiza izgrađenosti i iskorištenosti dosadašnjih građevinskih područja (zračne foto-snimke približnog mjerila 1:20.000, HOK 1:5.000, obilazak terena), te je zaključeno da su građevinska područja utvrđena dosadašnjim prostornim planom imala određenu prostornu pričuvu za potencijalno povećanje broja stanovnika. Ovom analizom je utvrđeno da neizgrađene (nezaposjednute) površine unutar građevinskih područja iznose oko 56,6 %, s time da je u Petrijevcima postignuta iskorištenost površina od 52,5 %, dok u Satnici iznosi 67,6 %. Obzirom na navedeno, utvrđeno je da građevinska područja u načelu nije potrebno proširivati, ali je unutar njih potrebno izvesti preraspodjelu (otvaranje novih građevnih zona prema stvarnim zahtjevima stanovništva pojedinog naselja). Bruto gustoća stanovanja (broj stanovnika po ha građevinskog područja naselja) iznosi za Petrijevce 7,74 st/ha, a za Satnicu 5,71 st/ha.

S obzirom na demografske i opće pokazatelje pri određivanju građevinskih područja, građevinsko područje naselja Petrijevci je predviđeno za manje korekcije, odnosno smanjenje u odnosu na PPO Valpovo. U izgrađenoj tradicionalnoj strukturi naselja uočeno je da građevne čestice svojom dimenzijom, osobito širinom, ne zadovoljavaju današnjim uvjetima za stanovanje i rad. Uz predviđenu pojačanu gospodarsku aktivnost (mala privreda, poljoprivreda, uslužne djelatnosti) javlja se potreba za izmještanjem takvih sadržaja iz pretežito stambenih zona u zone isključive namjene za navedene sadržaje, ili pak objedinjavanje stanovanja i rada na jednoj parceli prikladnije veličine.

Slijedom navedenih analiza, kao i odredbi Prostornog plana Osječko-baranjske županije u sljedećim tablicama prikazan je detaljni obračun površina građevinskih područja naselja Općine Petrijevci.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci

OBRAZLOŽENJE

Određivanje površina građevinskih područja naselja
Općine Petrijevci (stanje 2002. godine)

Naselje	Ukupna površina građevinskih područja prema PPO Valpovo ha	Neizgrađeni dio građevinskog područja prema stanju 2002. godine ha	Izgrađeni dio građevinskog područja		
			izgrađeni dio (2 - 3) ha	broj stanovnika 2001.	netto gustoća (4 / 5) m ² /st
1	2	3	4	5	6
Petrijevci	315,0	149,6	165,4	2.439	678
Satnica	110,0	35,6	74,4	619	1.202
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja Satnica	2,3	0	2,3	-	-
UKUPNO OPĆINA PETRIJEVCI	427,3	185,2	242,1	3.068	789

Određivanje površina građevinskih područja naselja
Općine Petrijevci (plan 2015. godine)

Naselje	Planirana površina građevinskih područja naselja prema PPUO Petrijevci ha	Planirani broj stanovnika 2015. godine	Neizgrađeni dio građevinskog područja 2002. godine (7 - 4) ha	Povećanje ili smanjenje broja stanovnika 2001. – 2015.
1	7	8	9	10
Petrijevci	262,3	2.750	96,9	+ 311
Satnica	88,4	650	14,0	+ 31
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja Satnica	2,3	-	-	-
UKUPNO OPĆINA PETRIJEVCI	353,0	3.400	110,9	+ 332

Dozvoljena površina građevinskih područja naselja prema PPOBŽ-u

Naselje	Izgrađena površina građevinskog područja ha	Dozvoljeno proširenje građevinskog područja na osnovu povećanja broja stanovnika prema PPOBŽ-u (10 x 6 / 10.000) ha	Ukupna površina građevinskog područja naselja (11 + 12) ha	Dozvoljeno dodatno povećanje građevinskog područja za 25% prema PPOBŽ-u (13 x 0,25) ha	Dozvoljeno dodatno povećanje lokalnih središta za potrebe športa, rekreacije, turizma i gospodarstva prema PPOBŽ-u ha
1	11	12	13	14	15
Petrijevci	165,4	+ 21,1	186,5	46,6	29,2
Satnica	74,4	+ 3,7	78,1	19,5	-
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja Satnica	2,3	-	2,3	-	-
OPĆINA PETRIJEVCI	242,1	+ 24,8	266,9	66,1	29,2

Ostvarena površina građevinskih područja naselja u PPUO Petrijevci

Naselje	Sveukupna dozvoljena površina građevinskog područja prema (13+14+15) ha	Ukupna ostvarena površina građevinskog područja prema PPUO Petrijevci ha	Planirana bruto gustoća stanovanja (17 / 8) st / ha
1	16	17	19
Petrijevci	262,3	262,3 ⁽¹⁾	10,4
Satnica	97,6	88,4	7,3
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja Satnica	2,3	2,3	-
OPĆINA PETRIJEVCI	320,3	353,0	9,6

⁽¹⁾ Povećanje građevinskog područja naselja Petrijevci od 29,2 ha u odnosu na odredbe PPOBŽ temelji se na članku 57. stavak 5. Odluke o donošenju PPOBŽ, u kojem se navodi da se *građevinsko područje lokalnih središta može povećati za potrebe športa, rekreacije, turizma i gospodarstva.*

Struktura ovog povećanja građevinskog područja naselja Petrijevci je sljedeća:

- povećanje na potrebe športa i rekreacije	17,2 ha
- povećanje za potrebe gospodarstva	17,6 ha
- ukupno povećanje	34,8 ha

Iz navedenog je vidljivo da je povećanje površine građevinskog područja naselja Petrijevci za 29,2 ha u odnosu na površinu građevinskog područja koja je dozvoljena odredbama PPOBŽ u potpunosti utemeljeno na članku 57., stavak 5. Odluke o donošenju PPOBŽ

Razvojni i demografski potencijali moraju biti jedan od glavnih kriterija za dimenzioniranje građevinskih područja naselja. Pri tome za dio naselja, za koja se ne očekuje demografski porast, građevinsko područje mora biti svedeno samo na izgrađeni dio naselja (bez planiranih proširenja), dok su samo za naselja s pozitivnim trendovima razvoja može planirati povećanje građevinskih područja na neizgrađene dijelove naselja. Ukupno uzevši, kao rezultat aktualne situacije i realno utemeljenih razvojnih koncepcija građevinska područja moraju biti usklađena s odredba Prostornog plana županije. U skladu s demografskim i gospodarskim pokazateljima potrebno je smanjiti površinu građevnog područja i to:

- preraspodjelom neizgrađenog dijela građevinskog područja,
- zadržavanjem izgrađenog dijela, uz smanjenje neizgrađenog dijela građevinskog područja,
- zadržavanjem samo izgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

U sustavu naselja Općine Petrijevci dominira naselje Petrijevci, u kome je koncentriran najveći broj stanovnika, kao i praktički svi gospodarski i središnji sadržaji. Trend koncentracije u zadnjih tridesetak godina je pojačan, jer je 1953. godine u Petrijevcima živjelo 75% stanovnika Općine Petrijevci, dok je prema podacima iz 1991. godine taj postotak iznosio oko 79%. U razvoju cjelokupnog područja potrebno je u budućnosti, uz daljnji razvoj naselja Petrijevci, stimulirati model, u sklopu kojeg bi se razvijalo i naselje Satnica.

Ukupno uzevši, građevinska područja naselja na cijelom području Općine Petrijevci smanjena su u odnosu na ona koja su bila planirana Prostornim planom (bivše) općine Valpovo i nalaze se u okviru preporuka koje je dao Prostorni plan Osječko-baranjske županije.

Brojčani prostorni pokazatelji

G_{bst} - bruto gustoća stanovanja
odnos broja stanovnika i površine građevinskih područja

$$G_{bst} = \frac{3.400 \text{ stanovnika}}{353 \text{ ha}} = 9,6 \text{ st/ha}$$

G_{nst} - gustoća stanovništva
odnos broja stanovnika i površine obuhvata prostornog plana

$$G_{nst} = \frac{3.400 \text{ stanovnika}}{5.560 \text{ ha}} = 0,611 \text{ st/ha (61,1 st/km}^2\text{)}$$

3.2.5. Razvoj i uređenje prostora izvan naselja

Površine za razvoj i uređenje prostora izvan naselja manjim dijelom su određene za izgradnju, a većim dijelom kao negradive površine za potrebe poljoprivredne proizvodnje i gospodarenje šumama. Odredbama članka 42. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) određene su građevine koje je moguće graditi van naselja, odnosno građevinskih područja. To su infrastrukturne, zdravstvene i rekreacijske građevine, građevine posebne namjene, za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, te stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, ali isključivo u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti. Dapače, neke građevine je moguće locirati isključivo izvan naselja obzirom na karakter djelatnosti koje se u tim građevinama odvijaju.

GP-ZPS – ZONE POVREMENOG STANOVANJA

U sklopu PPUO Petrijevci identificirane su i određene posebna građevinska područja zona povremenog stanovanja (Karašica, Nehaj-Lipovac, Satnica i Suševine), pri čemu su površine zona određene u skladu s odredbama PPOBŽ.

DUHOVNO-REKREACIJSKI CENTAR EMAUS

Izvan građevinskog područja naselja Petrijevci predviđena je u okviru izdvojenog građevinskog područja zona za razvoj Duhovno-rekreacijskog centra EMAUS.

I₃ - GOSPODARSKA NAMJENA

Izvan građevinskog područja naselja Petrijevci predviđena je u okviru izdvojenog građevinskog područja zona za razvoj gospodarskih sadržaja - gospodarska zona RAVLIĆ.

E₁ - ISTRAŽNI PROSTOR NAFTE I PLINA

Na temelju važeće dokumentacije utvrđen je istražni prostor nafte i plina na području Općine Petrijevci.

E₃ - POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA

Obzirom da je planom predviđena izgradnja važnih prometnih pravaca, bit će za njihovu izgradnju potreban građevni materijal, a to su prvenstveno šljunak i pijesak. Stoga se području Općine Petrijevci rijeka Drava određuje za eksploataciju pijeska (E3) na čitavom toku kroz područje Općine Petrijevci.

R₆ - REKREACIJSKA NAMJENA

Planom je predviđena mogućnost izgradnje rekreacijskih sadržaja i površina izvan građevinskog područja - streljište.

T – TURISTIČKA NAMJENA

Za turističku namjenu (ribnjak s pratećim ugostiteljskim sadržajima) određena je lokacija uz stari tok Vučice (lokacija Golčane), ukupne površine 2,4 ha.

+ - GROBLJE

Postojeće groblje naselja Satnica nalazi se izvan građevinskog područja naselja Satnica. Postojeća groblja se ne planiraju proširivati u planskom razdoblju.

P₂ - POLJOPRIVREDNA TLA ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE
- vrijedno obradivo tlo

Najveći dio područja Općine Petrijevci otpada na poljoprivredne površine. Pod ovim površinama smatraju se oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi i livade. Veći dio obradivih poljoprivrednih površina su vrijedna obradiva tla (P2), te je na njima predviđena samo izgradnja neophodnih infrastrukturnih linijskih objekata od značaja za državu i županiju. Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta na području Općine Petrijevci iznosi 3.543,7 ha (oko 64% područja općine).

P₃ - POLJOPRIVREDNA TLA ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE
- ostala obradiva tlo

Manji dio poljoprivrednih površina Općine Petrijevci su ostala obradiva tla (P3).

Š₁ - ŠUME ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE – gospodarske šume

Gospodarske šume su predviđene za korištenje prvenstveno za proizvodnju drva i drugih šumskih površina. Na području šuma, ovim planom je predviđena eventualna izgradnja infrastrukturnih građevina državnog i županijskog značaja, te građevina za potrebe športa, rekreacije, lova i vojske, ali samo ako to nije moguće iz tehničkih ili ekonomskih razloga planirati izvan šuma. Prema podacima Hrvatskih šuma, na području Općine Petrijevci površina pod šumama iznosi ukupno 871,7 ha.

Š₄ - ŠUME POSEBNE NAMJENE – rekreacija

Prostornim planom Osječko-baranjske županije dio područja Općine Petrijevci (istočni dio šumskog područja uz rijeku Dravu), površine 254,3 ha, planiran je turističko-ugostiteljsku namjenu, te je ista namjena zadržana i Prostornim planom uređenja Općine Petrijevci.

PŠ - OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO

U ostale poljoprivredne i šumske površine ubrojene su manje rascjepkane obradive površine, neobradive površine, pašnjaci i manji šumarci - gajevi, te močvarne površine koje se ovim planom i dalje zadržavaju radi zaštite identiteta vrijednog prirodnog i kultiviranog krajolika.

V - VODNE POVRŠINE

Područje Općine Petrijevci prosijecaju korita Drave, Karašice i Vučice. Drava je predviđena za višenamjensko korištenje; kao plovni put u cijeloj dužini na području obuhvata, kao eksploatacijska polja pijeska i šljunka, te kao akumulacijski prostor za gradnju hidroenergetske građevine (VS Osijek). Rukavce i akumulaciju je predviđeno urediti kao vodne površine za šport i rekreaciju (ribolov, športovi na vodi).

IS - POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Ove površine čine linijske (trase i koridori) i površinske infrastrukturne građevine državnog i županijskog značaja. Od najznačajnijih površina infrastrukturnih sustava jesu prostori rezervirani za ceste i dalekovode, te planiranu akumulaciju VS Osijek.

Vežano na planiranu gradnju auto-ceste u koridoru Vc iz smjera Mađarske, koja rubno prolazi područjem Općine Petrijevci, uz nju, kao i uz priključnu cestu postojeće državne ceste na buduću autocestu planira se uređenje dvije lokacije, s namjenom pružanja usluga uz prometnice, te održavanje istih, i to:

- IS 1** - prateći uslužni objekti (PUO)
- IS 2** - održavanje i naplata cestarine

Točne lokacije ovih sadržaja ovisne su o točnoj trasi auto-ceste, te su stoga podložne promjenama. Njihovo mikrolociranje će biti moguće tek po određivanju točne trase auto-ceste.

3.3. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

3.3.1. Gospodarske djelatnosti

Hrvatska se nalazi u razdoblju velikih društvenih i gospodarskih promjena, opterećena ratnim razaranja. Osim neposrednih, brojne su i posljedice posrednih negativnih okolnosti prouzročenih time što Hrvatsku zaobilaze europski prometni tokovi, otežavajući gospodarsku razmjenu s inozemstvom i remeteći time unutarne razvojne procese. Trenutno postoje velike razlike po sektorima i područjima u funkcioniranju gospodarstva, infrastrukture, stanju okoliša i općim uvjetima života i rada stanovništva. Velik dio gospodarskih sustava ne djeluje punim kapacitetom, niti u skladu s objektivnim mogućnostima. Time je samo naglašena i ranija neučinkovitost i tehnološka zaostalost dijela gospodarstva, povećane su regionalne razlike u razvijenosti i nesrazmjer resursnog potencijala zemlje u odnosu na aktivnost stanovnika (stupanj iskoristivosti).

Faktori razvitka nisu jednako zastupljeni na cijelom teritoriju, pa se tim više naglašava važnost funkcionalne organizacije prostora, vođenja prometne i druge infrastrukture i oživljavanja ili stvaranja novih nukleusa razvitka. Dominantno naselje, Petrijevci, u kojem su usredotočeni faktori razvitka, koncentracijom gospodarskih i društvenih djelatnosti bilo je i ostat će pokretač razvitka.

Gospodarstvo je doživjelo temeljne promjene u proteklom desetljeću. Obzirom na promijenjeno tržišno okruženje, promijenjen model potražnje, pad broja zaposlenih, te procese pretvorbe sa planskog na tržišno gospodarstvo, nameće se potreba stvaranja novog gospodarskog i prostornog modela razvitka. Nezaposlenost je u stalnom porastu, a najnegativniji trendovi su u gospodarstvu. Istovremeno broj zaposlenih raste u neprivredi, obrtništvu i slobodnim profesijama, ali u znatno manjem broju nego se smanjuje broj zaposlenih u gospodarskim djelatnostima.

Budući gospodarski razvitak počivat će na prirodnim resursima, ulaganju kapitala i ljudskom potencijalu. Prirodni resursi su komparativna prednost, a među njima je najznačajnije poljoprivredno zemljište, koje čini veći dio ukupne površine Općine Petrijevci (cca 70%). Kako je poljoprivreda upravo najvažnija komparativna prednost, njenom razvoju će se dati najvažnija uloga i kroz prateću prehrambenu industriju. Prerada poljoprivrednih proizvoda će se razvijati u sljedećim pravcima:

- prehrambena industrija s višim stupnjem finalizacije,
- prerada proizvoda kroz mala obiteljska gospodarstva.

Uz razvitak djelatnosti na osnovi komparativnih prednosti, poticat će se i razvitak onih djelatnosti koje imaju tradiciju, tržište i odgovarajući kadrovski potencijal. Za razvitak malog i srednjeg poduzetništva na razini Županije postoji Program poticanja razvoja u okviru kojeg će se sustavno djelovati kroz tri skupine programa:

- Program poslovnih zona-prostornih mogućnosti i kapaciteta,
- Program pružanja financijske potpore,
- Program izobrazbe, informacija i savjetodavno-razvojni sustav.

Gospodarske zone

Na području Općine Petrijevci ovim su Planom utvrđena područja gospodarskih zona, koje su kao postojeće ili planirane označene na kartografskom prikazu broj **1. Korištenje i namjena površina**, odnosno na kartografskim prikazima građevinskih područja naselja. Svaka od ovih gospodarski zona ima svoje specifičnosti, koje navodimo ponaosob za svaku od njih, a temeljem točaka 67., 68. i 69. Odluke o Prostornom planu Osječko-baranjske županije (ŽG 01/02):

Postojeće gospodarske zone

1. Gospodarska zona Petrijevci - zapad

Zona je smještena na sjeverozapadnom dijelu naselja Petrijevci, unutar građevinskog područja naselja Petrijevci, neposredno uz državnu cestu D 34. Planirana površina zone je 4,2 ha, a trenutno je u korištenju oko 3,0 ha. Navedeno je ujedno i pokazatelj napora i težnji da se jedinica lokalne samouprave, kao nositelj gospodarskog razvitka za svoje područje, aktivno uključi u tržišno gospodarstvo. Trenutno na području ove zone djeluju sljedeći gospodarski subjekti (tvrtke):

- MEG - metaloprerađivačka industrija
- TRON - proizvodnja plastične stolarije
- ATALIJA - dorada poljoprivrednih proizvoda
- STROPING - proizvodnja stropnih obloga.

2. Gospodarska zona RAVLIĆ (klaonica)

Na istočnom dijelu Općine Petrijevci, izvan građevinskog područja naselja Petrijevci, započeta je realizacija gospodarske zone - klaonice, koja je smještena na privatnom zemljištu. Ukupno je u korištenju oko 1,6 ha. S obzirom da se postojeća lokacija gospodarske zone RAVLIĆ nalazi u području planiranog cestovnog koridora Vc autoceste, odredbama PPOBŽ nije dozvoljeno njeno širenje sve dok se točno ne utvrdi trasa planirane autoceste

3. Gospodarska zona Petrijevci - jug

Ukupna područja ove gospodarske zone iznosi 12,3 ha. Ova zona obuhvaća u najvećem dijelu područje koje pripada tvrtki PPK «Đuro Salaj» iz Valpova, koja se bavi ratarskom proizvodnjom na području Općine Petrijevci. Dio gospodarske zone koje zauzima tvrtka «Đuro Salaj» iznosi cca 12,2 ha i nalazi se unutar građevinskog područja naselja Petrijevci. Može se smatrati da se ovaj dio gospodarske zone u cjelosti koristi za potrebe ratarske proizvodnje.

Drugi (manji) dio zone u površini od 0,1 ha je već sada djelomično iskorišten, i to kao kamionsko parkiralište, odnosno stovarište građevinskog materijala (šljunak i pijesak).

4. Gospodarska zona Satnica - jug

Na južnom dijelu naselja Satnica, unutar građevinskog područja naselja Satnica, nalazi se površina od 1,40 ha, koja se koristi kao gospodarska zonu, a glavni je razlog u činjenici da se radi o zemljištu u vlasništvu Općine Petrijevci, što znači da je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa pri realizaciji ove gospodarske zone bitno pojednostavljeno.

5. Gospodarska zona Satnica - zapad

U zapadnom dijelu naselja Satnica postoji gospodarska zona u privatnom vlasništvu, koja je ovim Planom zadržana u postojećim granicama (ukupna površina 3,5 ha).

Gospodarska zona Petrijevci-zapad

Gospodarska zona RAVLIĆ

Planirane gospodarske zone

1. Gospodarska zona Petrijevci - zapad (proširenje)

S obzirom da je izvršeno komunalno opremanje u većem dijelu, te da postoji veliki interes novih korisnika za izgradnju gospodarskih pogona, Planom se predviđa proširenje postojeće gospodarske zone Petrijevci-zapad za 4,8 ha, odnosno na ukupnu površinu od 9,0 ha.

2. Gospodarska zona Petrijevci - jug (proširenje)

S obzirom da je izvršeno komunalno opremanje u većem dijelu, te da postoji interes novih korisnika za izgradnju gospodarskih pogona, Planom se predviđa proširenje ove zone za 2,3 ha na područje istočno od LC 44055. Time bi ukupna površina gospodarske zone Petrijevci-jug iznosila 14,6 ha.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

3. Gospodarska zona Petrijevci - Lučice

Unutar građevinskog područja naselja Petrijevci, na zapadnom dijelu naselja, koji nije ugrožen poplavama, planira se uređenje gospodarske zone Lučice u površini od 10,6 ha.

4. Gospodarska zona Satnica - Zaseki

Ovim se Planom planira gospodarska zona Satnica-zapad, unutar građevinskog područja naselja, ukupne površine 4,1 ha.

Rekapitulacija gospodarskih zona Općine Petrijevci

Naziv zone	postojeća površina zone (ha)	proširenje zone (ha)	ukupna površina zone (ha)
Petrijevci-zapad	4,2	4,8	9,0
Petrijevci-jug	12,3	2,3	14,6
Ravlić	1,6	-	3,5
Satnica-jug	1,4	-	1,4
Satnica-zapad	3,5	-	3,5
Petrijevci-Lučice	-	10,6	10,6
Satnica-Zaseki	-	4,1	4,1
Ukupno	23,4	21,8	45,2

Prema dostupnim podacima Hrvatske gospodarske komore za 2001. godinu, gospodarska aktivnost na području Općine Petrijevci se odvijala u sklopu 26 poslovnih jedinica (od čega 24 u Petrijevcima). Najzastupljenije su tvrtke iz djelatnosti trgovine na malo i veliko (14 poslovnih jedinica), slijede tvrtke prerađivačke industrije (4 jedinice), te graditeljstvo (3 poslovne jedinice).

Broj zaposlenih i broj poslovnih jedinica na području
Općine Petrijevci - stanje 2001. godine

Djelatnost	broj zaposlenih	%	broj poslovnih jedinica	prosječni broj zaposlenih
A - Poljoprivreda, lov i šumarstvo	9	3,5	2	4,5
B - Ribarstvo	-	-	-	-
C - Rudarstvo	-	-	-	-
D - Prerađivačka industrija	93	36,9	4	23,2
E - Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	-	-	-	-
F - Graditeljstvo	6	2,3	3	2,0
G - Trgovina na malo i veliko	100	39,7	14	7,1
H - Ugostiteljstvo	-	-	-	-
I - Promet, skladištenje i veze	15	5,9	1	15,0
J - Financijsko posredovanje	-	-	-	-
K - Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	29	11,5	2	14,5
L - Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje	-	-	-	-
M - Obrazovanje	-	-	-	-
N - Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	-	-	-	-
O - Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	-	-	-	-
P - Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	-	-	-	-
Q - Izvanteritorijalne organizacije i tijela	-	-	-	-
Ukupno	252	100,0	26	9,7

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Popis poslovnih jedinica na području Općine Petrijevci
stanje 2001. godine

Poduzeće	Vrsta djelatnosti i broj zaposlenih
A - POLJOPRIVREDA, LOV I ŠUMARSTVO	
'ATALIA', Poduzeće za proizvodnju, trgovinu, promet i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Uzgoj voća, oraha i sl., usjeva za pripremanje začina i napitaka, zaposlenih 6
'TRAMOŠNICA-TRADE' Poduzeće za vanjsku i unutrašnju trgovinu, proizvodnju i usluge d.o.o. SATNICA	Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.*, zaposlenih 3
D - PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	
TRON za proizvodnju, trgovinu i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Proizvodnja građevinske stolarije od metala, zaposlenih 33
MEG za metaloprerađivačku djelatnost d.o.o. PETRIJEVCI	lijevanje željeza, zaposlenih 59
'MARKET-MEG' za trgovinu i proizvodnju d.o.o. PETRIJEVCI	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
'UNIPRES' Poduzeće za promet i preradu sekundarnih sirovina d.o.o. PETRIJEVCI	Reciklaža metalnih ostataka i otpadaka, zaposlenih 1
F - GRADITELJSTVO	
'AEPG' Poduzeće za zanatske usluge, proizvodnju, unutarnju i vanjsku trgovinu d.o.o. PETRIJEVCI	Elektroinstalacijski radovi, zaposlenih 3
'MIRMONT' Poduzeće za instalacione i završne radove u građevinarstvu s p.o. PETRIJEVCI	Postavljanje instalacija za vodu, plin, grijanje, ventilaciju i hlađenje, zaposlenih 3
ĐOGAŠ za građevinarstvo i usluge d.o.o. SATNICA	Fasadni i štukturni radovi
G - TRGOVINA NA MALO I VELIKO	
'AUTO-ŠKORO' Poduzeće za autoservisne usluge i trgovinu d.o.o. PETRIJEVCI	Održavanje i popravak motornih vozila, zaposlenih 6
'MAĐAREVIĆ' Poduzeće za unutrašnju i vanjsku trgovinu s p.o. PETRIJEVCI	Trgovina na veliko mesom i mesnim proizvodima, zaposlenih 49
'ROPAK' Društvo za trgovinu, proizvodnju i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima, zaposlenih 6
'ZLATNI KARAS' Poduzeće za trgovinu i proizvodnju d.o.o. PETRIJEVCI	Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima, zaposlenih 6
'STOŽER-COMMERCE' Poduzeće za elektroničku i plastičnu proizvodnju, usluge, unutarnju i vanjsku trgovinu PETRIJEVCI	Trgovina na veliko električnim aparatima za kućanstvo, radiouređajima i TV uređajima, zaposlenih 11
ZELA - TRADE za trgovinu i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Trgovina na veliko građevnim materijalom i sanitarnom opremom,
VERTERE za trgovinu i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Ostala trgovina na veliko, zaposlenih 2
'VAJTNER' Poduzeće za proizvodnju, trgovinu na veliko i malo, uvoz-izvoz, zastupstva i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Ostala trgovina na veliko, zaposlenih 5
'DRAIVA' Poduzeće za trgovinu na veliko i malo, export-import, zastupstva i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Ostala trgovina na veliko, zaposlenih 8
G - TRGOVINA NA MALO I VELIKO	
'GLENLIVET' Poduzeće za trgovinu i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Ostala trgovina na veliko, zaposlenih 1
'MITTEL-EUROPE' Poduzeće za proizvodnju, trgovinu, promet i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama,
'OTAVA' Poduzeće za unutarnju i vanjsku trgovinu i ugostiteljstvo s p.o.	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama, zaposlenih 3
'PETRIJEVCI-ŠPED' Poduzeće za cestovni promet i trgovinu d.o.o. PETRIJEVCI	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama, zaposlenih 1
AQUA VIVA za trgovinu i usluge d.o.o. PETRIJEVCI	Trgovina na malo rabljenom robom, u prodavaonicama, zaposlenih 3
I - PROMET, SKLADIŠTENJE I VEZE	
'JELENGRAD' Poduzeće za cestovni promet d.o.o. PETRIJEVCI	Prijevoz robe (tereta) cestom, zaposlenih 15
K - POSLOVANJE NEKRETNINAMA, IZNAJMLJIVANJE I POSLOVNE USLUGE	
'ALHIDADADA' za usluge, proizvodnju i trgovinu d.o.o. PETRIJEVCI	Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje, zaposlenih 1
'SANITACIJA' OSIJEK, za dezinfekciju, dezinskciju i deratizaciju d.d. PETRIJEVCI	Čišćenje svih vrsta objekata, zaposlenih 28
O - OSTALE DRUŠTVENE, SOCIJALNE I OSOBNE USLUŽNE DJELATNOSTI	
Ženski rukometni klub 'PETRIJEVCI' PETRIJEVCI	Ostale sportske djelatnosti

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Poduzeća po veličini na području Općine Petrijevci stanje 2001. godine

Poduzeća po veličini	broj zaposlenih	% od ukupnog broja zaposlenih	broj poslovnih jedinica	% od ukupnog broja poslovnih jedinica
50 do 99 zaposlenih	59	23,4	1	1,7
20 do 49 zaposlenih	110	43,6	3	11,5
10 do 19 zaposlenih	26	10,3	2	7,7
6 do 9 zaposlenih	26	10,3	3	15,3
5 do 4 zaposlena	10	3,9	2	7,7
3 zaposlena	15	5,9	5	19,2
2 zaposlena	2	0,8	1	1,7
1 zaposleni	4	1,6	4	15,3
bez zaposlenih	-	-	3	11,5
nepoznato ili bez podataka	-	-	2	7,7
U k u p n o	252	100,0	26	100,0

Aktivno stanovništvo prema pretežitoj aktivnosti po zanimanju (zaposleni)

	Zaposleni prema položaju u zaposlenju								
	svoga	zaposleni u u bilo kojem sektoru vlasništva	samozaposleni, ne zapošljavaju radnike	individualni poljoprivrednici, ne zapošljavaju radnike	samozaposleni, zapošljavaju radnike	rade samo po ugovoru o djelu, autorskom ugovoru ili dobivaju naknadu u gotovini	pomažući član obitelji u poduzeću, obrtu i sl. nekog od članova kućanstva	pomažući član obitelji na poljoprivrednom gospodarstvu	ostali zaposleni
Općina Petrijevci	1.206	932	808	13	52	42	5	6	6
Čelnici i članovi zakonodavnih tijela, čelnici i dužnosnici državnih tijela, direktori	32	30	8	1	-	21	-	-	-
Stručnjaci i znanstvenici	57	53	51	1	-	1	-	-	-
Inženjeri, tehničari i srodna zanimanja	124	102	99	1	-	2	-	-	-
Uredski i šalterski službenici	99	87	87	-	-	-	-	-	-
Uslužna i trgovačka zanimanja	226	168	155	4	-	6	3	-	-
Poljoprivredni, lovno-uzgojni, šumski radnici i ribari	67	65	10	-	50	1	-	4	-
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	255	180	165	4	-	10	-	-	1
Rukovatelji strojevima, vozilima i sastavljači proizvoda	125	99	96	2	-	1	-	-	-
Jednostavna zanimanja	131	95	89	-	2	-	2	2	-
Vojna zanimanja	32	30	30	-	-	-	-	-	-
Nepoznato zanimanje	58	23	18	-	-	-	-	-	5

Aktivno stanovništvo prema pretežitoj aktivnosti po zanimanju (nezaposleni)

	svoga	Nezaposleni		
		svoga	nezaposleni, traže prvo zaposlenje	nezaposleni traže ponovo zaposlenje
Općina Petrijevci	1.206	274	72	202
Čelnici i članovi zakonodavnih tijela, čelnici i dužnosnici državnih tijela, direktori	32	2	-	2
Stručnjaci i znanstvenici	57	4	-	4
Inženjeri, tehničari i srodna zanimanja	124	22	11	11
Uredski i šalterski službenici	99	12	3	9
Uslužna i trgovačka zanimanja	226	58	9	49
Poljoprivredni, lovno-uzgojni, šumski radnici i ribari	67	2	-	2
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	255	75	24	51
Rukovatelji strojevima, vozilima i sastavljači proizvoda	125	26	2	24
Jednostavna zanimanja	131	36	11	25
Vojna zanimanja	32	2	-	2
Nepoznato zanimanje	58	35	12	23

Od ukupno 252 zaposlene osobe u gospodarstvu Općine Petrijevci, najveći je broj zaposlen u trgovini na malo i veliko (100 zaposlenih, odnosno 39,7%), slijedi prerađivačka industrija (93 zaposlena ili 36,9%), te poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge (29 zaposlenih ili 11,5%). Najveći prosječni broj zaposlenih imaju poduzeća prerađivačke industrije (4 tvrtke s prosječno 23 zaposlena), a najmanji broj zaposlenih po poslovnoj jedinici je u graditeljstvu (3 tvrtke s prosječno 2 zaposlena). U ukupnoj strukturi poduzeća dominiraju izrazito mala poduzeća (20 od ukupno 26 tvrtki imaju manje od 10 zaposlenih)

Stanovništvo prema glavnim izvorima sredstava za život

	Ukupan broj stanovnik:	Glavni izvori sredstava za život					
		prihodi od rada	prihodi od rada i mirovine	prihodi od rada i ostali prihodi (soc. nak., prihodi od imovine i sl.)	samo mirovine	mirovina i socijalna naknada	mirovina i ostali prihodi (naknada od imovine i sl.)
Općina Petrijevci	3.068	896	11	48	651	9	47
Postotak	100,00	29,20	0,36	1,56	21,22	0,29	1,53

Stanovništvo prema glavnim izvorima sredstava za život

	Ukupan broj stanovnika	Glavni izvori sredstava za život					
		samo socijalna naknada	samo prihodi od imovine	samo povremena potpora drugih	ostali prihodi	bez prihoda	nepoznato
Općina Petrijevci	3.068	81	28	11	37	1.239	10
Postotak	100,00	2,64	0,91	0,36	1,21	40,38	0,33

U dosadašnjem razvitku kao glavni subjekti isticali su se prerađivačka industrija, te skupina tercijarnih djelatnosti kao što su obrtništvo, trgovina i ugostiteljstvo. Te djelatnosti će biti relevantne i u narednom planskom razdoblju, ali u izmjenjenom odnosu, naročito u odnosu na vrstu i strukturu industrijske proizvodnje.

Smještaj prostora namijenjenih srednjem i malom poduzetništvu (pretežno proizvodno zanatstvo) omogućen je u zonama mješovite namjene u građevinama na izdvojenim građevnim česticama ili njihovo grupiranje u manjim ili većim gospodarskim zonama. Od posebnog značenja za lokalnu razinu je uklapanje tih sadržaja u stambene i druge dijelove naselja, ako mogu zadovoljiti uvjete pojedinih sredina u koje se uklapaju. Na taj se način nastoji pridonijeti poboljšanju slojevitosti sadržaja i broja funkcija u naseljima. Prioritetnim se na ovoj razini predviđa razvoj malih i srednjih tvrtki obrtnika, programi kojih su usmjereni na razvitak i obnovu tradicionalnog zanatstva i poslovne usluge vezane uz primjenu novih tehnologija.

Industrija

Proučavanjem gospodarskih djelatnosti utvrđeno je da industrija koncentrira radnu snagu, ali i potiče razvoj uslužnih djelatnosti. Istovremeno razvoj uslužnih djelatnosti i jačanje tržišta ponovo utječe na razvoj novih industrija i usluga. Posrijedi je proces kružne, kumulativne kauzalnosti. Gradske industrije stimuliraju vlastiti razvoj, povećavaju dohodak i lokalni razvoj. Današnja struktura industrije znatno je izmjenjena, dijelom zbog perioda prisilnog mirovanja u proizvodnom i investicijskom smislu i zbog opće tehnološke zastarjelosti i gubitka tržišta. Opći budući razvoj zasniva se na izboru odgovarajućih proizvodnih programa.

Napredak industrije podrazumijeva nabavku moderne tehnologije, uvođenje učinkovite organizacije, dobro rukovođenje i osvajanje novih tržišta, te je u tu svrhu neophodno privatizirati industriju i privući inozemne investitore.

Prednost u razvijanju trebaju imati one industrije koje koriste komparativne prednosti: položaj, prirodne resurse (sirovine), sposobne radnike, tržište, kapital, tradiciju, znanje i drugo, sve vezano na ukupnu prepoznatljivu fizionomiju.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Treba razvijati tzv. "malo gospodarstvo", koje se još uvijek smatra jednim od osnovnih faktora lokalnog i regionalnog razvoja i procesa industrijskog restrukturiranja kroz uspostavljanje dinamičnog lokalnog i regionalnog sustava manjih i srednjih proizvodnih pogona. Treba uključiti i razvijati mala i srednja proizvodna poduzeća kroz model većih industrijskih poduzeća kao tehnološko-marketingo-logističkih čvorišta. Poduzetništvo, osobito kao dopuna velikim poduzećima u proizvodnji određenih vrsta proizvoda u malim serijama, značajan je generator razvoja područja. Takve pogone je poželjno locirati u malim razvojnim i poticajnim središtima. Mali proizvodni pogoni, su pogoni za preobrazbu manjih središta. Takvi pogoni ne zahtijevaju velika početna ulaganja, s ekološkog gledišta ne opterećuju ambijent, a ni zahtjevane koncentracije radne snage ne nadmašuju mogućnosti lokalne ponude. Posebno je povoljna okolnost što mali pogoni mogu nastati kao izraz samoorganiziranja lokalnog stanovništva ili individualne inicijative.

Poljoprivreda

Poljoprivredno-proizvodni prostor općenito je korišten na niskoj razini produkcije prirodne proizvodnje za vlastite potrebe. Obujmom poljoprivredne proizvodnje dominira individualni sektor vlasništva. Poljoprivrednom proizvodnjom u individualnom sektoru bave se uglavnom osobe starije životne dobi (mladi napuštaju selo), a proizvodnja je ekstenzivna, jer su obradive površine rascjepkane. Zbog toga je produkcija vrlo niska.

Poljoprivredno stanovništvo Općine Petrijevci prema aktivnosti

	Ukupno poljoprivredno stanovništvo	svoga	obavljaju zanimanje na svom poljoprivrednom gospodarstvu i ne zapošljavaju radnike	pomažući članovi	svoga	kućanice	djeca od 0-6 godina	učenici osnovnih škola	učenici srednjih škola	studenti	nesposobni za rad
Općina Petrijevci	143	83	52	6	60	26	11	14	6	1	1

Prema podacima popisa stanovništva 2001. godine, na području Općine Petrijevci bila je sljedeće struktura kućanstava prema ukupnoj raspoloživoj površini zemljišta i prema vrsti poljoprivredne proizvodnje:

Općina Petrijevci	Broj kućanstava	Broj kućanstava prema vrsti poljoprivredne proizvodnje			
		uzgoj žitarica, industrijskog i krmnog bilja	uzgoj povrća, cvijeća, ukrasnog bilja, sjemenja i sadnog materijala	uzgoj puževa, kunića, fazana, činčila i dr.	uzgoj voća i grožđa
ukupno	1.022	359	613	18	5
bez zemlje	64	-	-	-	-
do 0,10 ha	382	6	256	2	2
0,11 do 0,50 ha	258	77	195	10	2
0,51 do 1,00 ha	72	50	38	2	-
1,01 do 3,00 ha	157	140	74	4	1
3,01 do 5,00 ha	38	37	20	-	-
5,01 do 8,00 ha	34	34	21	-	-
8,01 do 10,00 ha	7	6	5	-	-
preko 10,00 ha	10	9	4	-	-

Prema podacima popisa stanovništva 2001. godine, na području Općine Petrijevci bila je sljedeće struktura kućanstava prema ukupnom broju stoke i peradi:

Općina Petrijevci	Broj kućanstava	Ukupan broj stoke i peradi				
		broj konja	broj goveda	broj ovaca i koza	broj svinja	broj peradi
ukupno	1.022	15	224	187	3.116	9.254
bez zemlje	64	0	0	0	5	10
do 0,10 ha	382	0	1	9	181	2.028
0,11 do 0,50 ha	258	0	10	23	213	2.384
0,51 do 1,00 ha	72	7	0	50	61	1.056
1,01 do 3,00 ha	157	5	24	63	337	2.166
3,01 do 5,00 ha	38	0	31	39	248	655
5,01 do 8,00 ha	34	3	32	3	257	563
8,01 do 10,00 ha	7	0	104	0	1.558	161
preko 10,00 ha	10	0	22	0	256	231

Na području Općine Petrijevci (sjeverno od naselja Petrijevci, na lokaciji Siget, nalazi se svinjogojska farma u vlasništvu tvrtke PPK „Đuro Salaj“ iz Valpova, površine 5,4 ha. Za očekivati je da će se na ovoj farmi dalje nastaviti gospodarske aktivnosti vezane na uzgoj i tov životinja (svinja), pri čemu treba napomenuti da će u svojim budućim razvojnim programima tvrtka trebati voditi računa o ekološkoj komponenti (zaštita voda i zraka), s obzirom na činjenicu da se nalazi u neposrednoj blizini naselja (udaljenost od prvih stambenih građevina oko 300 m).

Problem usitnjenosti zemljišta vrlo je teško riješiti na terenu s ciljem okrupnjavanja zemljišta iz razloga što vlasnici nisu voljni vršiti razmjenu svog zemljišta, a ne postoje zakonske osnove, odnosno pravni propisi kojima bi bila regulirana mogućnost izvršenja komasacije. Okrupnjavanje poljoprivrednog posjeda jedan je od osnovnih uvjeta rentabilne proizvodnje.

Povećanje pašnjaka i livada na račun kategorija oranica nije u funkciji povećanja stočne proizvodnje već procesa deruralizacije i zapuštanja obradivih površina. Transformacija poljodjelskog sektora sastavni je dio opredjeljenja u razvijanju gospodarstva utemeljenog na tržišnim načelima. Zato je temeljni cilj poljodjelske politike poticanje razvijanja suvremenog, djelotvornog, konkurentnog i ekološki čistog poljodjelstva, te učinkovitije proizvodnje poljodjelskih proizvoda, na način koji štiti prirodne potencijale zemlje.

Preustrojavanje poslovanja obiteljskih gospodarstva odnosi se na stvaranje profitabilnih jedinica u kućanstvima, koja sada samo manjim dijelom posluju na ekonomski opravdanim načelima. Tehnička opremljenost poljoprivrednom mehanizacijom, raspoloživi zemljišni posjed i struktura biljne i stočne proizvodnje trebaju u potpunosti odgovarati punoj uposlenosti radne ekipe kućanstva, te dohotku na razini zaposlenih izvan poljoprivrede.

Uz razne načine korištenja tla javljaju se i mogućnosti pružanja podrške tradicijskim obrascima “održivog” gospodarenja tlom, te zaštite tla s ciljem očuvanja biološke raznolikosti i drugih ekološki povoljnih učinaka. I nadalje razvoj poljoprivrede treba oslanjati na stočarsku proizvodnju i u funkciji njenog povećanja. Povećanje proizvodnje mora se temeljiti na proširenju tržišta. Za preporučene profitabilne stočarske modele obiteljskih gospodarstava (osnovno stado 10-20 muznih grla), potrebne površine su oko 10 -20 ha pašnjaka i livada, te 4-5 ha oranica.

Pored stočarske i ratarske proizvodnje postoje povoljni uvjeti za razvoj povrčarstva, voćarstva, sitnog stočarstva (peradarstva, svinjogojstva) i cvječarstva. Za intenzivnu ekonomski učinkovitu ratarsku proizvodnju kao proizvodnju za tržište (ne u funkciji stočarske proizvodnje) potrebne veličine oraničnih površina su 20-50 ha. Potrebno je poticati povrčarske modele proizvodnje (uzgoj na otvorenom i zatvorenom), a preporučeni modeli su obiteljska gospodarstva s oko 10 ha za intenzivnu ratarsku djelatnost, 3 ha za uzgoj voća i povrća i 1 ha za uzgoj cvijeća i sadnica. Voćarstvo je za sada prepušteno individualnoj inicijativi i uglavnom se uzgajaju razne vrste jabuka, krušaka, šljiva, uz okućnicu, za vlastite potrebe.

U cvjećarstvu i rasadničarstvu valja planirati i ulagati u staklenike i plastenike za proizvodnju presadnica povrća, cvijeća i ukrasnog drveća, te proizvodnju rezanog cvijeća i lončanica. Preporuča se razvitak pčelarstva kao dodatnim izvorom prihoda gospodarstvima koje se bave cvjećarstvom ili voćarstvom (30-60 košnica) ili kao potpuno učinkovita proizvodnja (preko 100 košnica). Moguće je organizirati i poticati ulaganja u ribnjačarstvo, odnosno uzgoja ribe (za modele manjih obiteljskih ribnjaka profitabilni kapacitet je 10-30 tona ribe godišnje).

Šumarstvo i lovstvo

Najbolje kvalitete su državne šume obzirom da se njima gospodari na principima šumarske znanosti. Slabije kvalitete su privatne šume, te je u tom pogledu potrebno voditi ispravnu šumarsku politiku kako bi se stekli uvjeti za njihovim stručnim gospodarenjem. Obzirom da su naka šumska područja predložena za zaštitu, te evidentirana kao vrlo vrijedni dijelovi prirodnog krajobraza, potrebno će biti uskladiti njihovo daljnje gospodarenje s uvjetima zaštite. Razvoj lovstva ima povoljne uvjete, obzirom na kvalitetna prirodna staništa za uzgoj visoke i niske divljači. Kod visoke divljači postoje dobri uvjeti za uzgoj jelenske i srneće divljači, divlje svinje, a od niske divljači za uzgoj šumskog i poljskog zeca, fazana i druge pernate divljači. U narednom razdoblju razvoj lovstva valja vezati uz razvoj kontinentalnog turizma.

Turizam i ugostiteljstvo

Turizam je gospodarska grana koja se u suvremenom razvitku te djelatnosti proširuje na gotovo sva područja (u smislu prostora) i na sve ostale djelatnosti, odnosno gospodarske grane i predstavlja jednu od okosnica razvitka. Turistička potražnja sve se više segmentira i značaj dobivaju tzv. ostale vrste turizma (npr. športsko-rekreacijski, športsko-ribolovni, biciklistički, konjički, lovni, seoski, kulturni turizam, svi vezani na značajke turističke atrakcijske osnove).

U okviru spomenute filozofije novog turizma, zatim načela održivog razvitka, načela razvitka ruralnog prostora, spoznaje konverzijske sposobnosti održivog turizma da prirodna i kulturna, čak i nematerijalna dobra konvertira u gospodarska dobra, a da ona pri tom ne gube svoje zaštitne značajke, te dakako bogate i raznovrsne turističke atrakcijske osnove, valja tražiti koncept turističke ponude.

Bogatstvo prirodnih resursa, riječnih tokova, lovišta, kao i geoprometni položaj i blizina Osijeka, komparativne su prednosti prostora zbog kojih turistička djelatnost na području ima potencijal kao jedna od buduće najznačajnijih djelatnosti u razvoju gospodarstva. Svi oblici tzv. "novog turizma" (lovni, kulturni, poslovni, tranzitni, seoski, lječilišni, izletnički....) imaju uvjete na ovom području, međutim ne postoje institucije za osmišljavanje, organizaciju i realizaciju aktivnosti u turizmu.

Značajna rekreacijska područja predstavljaju i područja postojeće vikend izgradnje, a to su najčešće područja uz vodotoke. Područja uz Dravu, Karašicu-Vučicu, te ribnjake su prostori za koje se vezuje razvitak brojnih turističkih lokaliteta i sadržaja namijenjenih potrebama izletničko-rekreacijskog turizma i športskog ribolova. Ovakvi lokaliteti nastajali su na pogodnim i atraktivnim prirodnim područjima, gotovo stihijski, da bi vremenom postigli i turističko značenje. Područja pogodna za športski ribolov su uz vodotok Vučicu, kao i uz brojne pritoke glavnih vodotoka. Lovni turizam moguće je razvijati u okviru lovišta.

Ostale djelatnosti

Potražnju djelatnosti građevinarstvo i građevinska operativa uglavnom nosi povećana potražnja obnove i izgradnje infrastrukture. Stambena i poslovna izgradnja stagnira, tako da ipak nestašica poslova predstavlja problem u djelatnosti. Sveobuhvatni razvoj gospodarstva povećat će potražnju djelatnosti, a povećanje potražnje dovest će do povećanja broja zaposlenih u građevinskim tvrtkama i općenito do unapređenja djelatnosti. Eksploatacija mineralnih sirovina moguća je kroz eksploatiranje pijeska iz korita rijeke Drave. Prema trenutnim saznanjima, istražena polja su definirana u eksploataciji dravskog pijeska (registriran je cjelokupan tok rijeke Drave).

Razvoj trgovine značajan je iz razloga što trgovina potiče proizvodnju novih proizvoda i time bolje korištenje prirodnih resursa, zapošljavanje prometnih poduzeća i poduzeća za razne trgovinske usluge. Trgovina se treba orjentirati na šire tržište i to prvenstveno kroz plasman lokalnih roba i proizvoda.

Posebno značenje za lokalnu razinu su mogućnosti razvitka obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva, što će omogućiti brži gospodarski razvitak, veće zapošljavanje i viši oblik zadovoljenja potreba stanovništva. Prioritetnim se na ovoj razini predviđa razvoj malih i srednjih tvrtki i obrta kojih su programi usmjereni na obnovu tradicionalnog zanatstva i poslovne usluge vezane uz primjenu novih tehnologija. Također je omogućeno uklapanje manjih i srednjih sadržaja u stambene i druge dijelove naselja, ako mogu zadovoljiti uvjete pojedinih sredina u koje se uklapaju. Na taj se način nastoji doprinjeti poboljšanju slojevitosti sadržaja i broja funkcija u prigradskim i seoskim naseljima. Manji proizvodni sadržaji, za koje u današnjim uvjetima postoji veliki interes poduzetnika, mogu se smještavati na dva načina :

- u sklopu zona mješovite gradnje (u skladu s Odredbama za provođenje), čime se omogućuje fleksibilnost, uz nužno poštivanje odrednica o očuvanju okoliša,
- u sklopu posebnih proizvodnih ili poslovnih zona, čime se omogućuju manji troškovi opremanja i uređevinja zemljišta, ostvarivanje mogućih beneficija u cilju podržavanja poduzetništva i slično.

3.3.2. Društvene i javne djelatnosti

Javne i društvene djelatnosti pripadaju grupi središnjih funkcija, čine nadogradnju nekog područja, te su usmjerene prema podizanju standarda i kvalitete života. One podižu obrazovnu, kulturnu i znanstvenu razinu te zdravstvenu kulturu cjelokupnog stanovništva u njihovom gravitacijskom i utjecajnom području i predstavljaju aktivnog činitelja ekonomskog i društvenog razvoja. Ujedno, one pridonose povećanju pružene socijalne skrbi stanovništvu radi otklanjanja postojećih socijalnih problema i razlika, osiguravaju nesmetano bavljenje športskim aktivnostima i tehničkom kulturom, ostvaruju mogućnost rekreacije i odmora stanovništva, te osiguravaju ostvarenje drugih mnogobrojnih dugoročnih ciljeva, a služe ne samo stanovnicima naselja u kojima se nalaze nego i stanovnicima bliže ili dalje okolice.

Smještaj manjih javnih i društvenih sadržaja moguć je i na temelju detaljnih planova uređenja prostora ili elaborata za ishođenje lokacijske dozvole, te u sklopu zelenih površina u skladu s ograničenjima definiranih odredbama za provođenje ovog plana. U sklopu površina javnih i društvenih djelatnosti predviđena mogućnost smještaja slijedećih sadržaja:

- javne službe i uprava,
- odgoj i obrazovanje,
- zdravstvena namjena,
- vjerska namjena,
- šport i rekreacija

Javne službe i uprava

U skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske, te političko - teritorijalnom ustrojstvu zemlje, uspostavljen je sustav javnih službi državne uprave, te lokalne samouprave i uprave. Za sadržaje javnih službi državne uprave, zatim lokalne samouprave i uprave na županijskoj, općinskoj i mjesnoj razini, te djelatnost ostalih službi i institucija treba osigurati prostorne uvjete rada i razvoja.

Odgoj i obrazovanje

Stanovništvo prema pohađanju škole

	Ukupno	Osnovna škola			Srednje škole				
		svega	1-4 razreda	5-8 razreda	svega	industrijske i obrtničke	tehničke i srodne	gimnazija	svega
Općina Petrijevci	496	305	144	161	135	46	62	27	52

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Stanovništvo staro 15 i više godina prema završenoj školi

	Ukupno	Bez škole	1-3 razreda osnovne škole	4-7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednje škole			viša škola, I. (VI.) stupanj akulteta i stručni studij	
						svoga	škole za zanimanje u trajanju od 1-3 godine i škole za KV i VKV radnike	škole za zanimanje u trajanju od 4 i više godina		gimnazija
Općina Petrijevci	2.537	89	181	280	704	1.137	777	777	289	45

Stanovništvo prema pohađanju škole

	Ukupno	Dodiplomski studij		Poslijediplomski studij	
		stručni studij	sveučilišni studij	svoga	magistarski
Općina Petrijevci	496	12	40	3	3

Stanovništvo staro 15 i više godina prema starosti i razini završene škole
(bez škole, osnovna i srednja škola)

	Ukupno	Bez škole	1-3 razreda	4-7 razreda	Osnovna škola	Srednje škole			
						svoga	škole za zanimanje u trajanju 1-3 god. i škole za KV i VKV radnike	škole za zanimanje u trajanju od 4 i više godina	gimnazija
Općina Petrijevci	2.537	89	181	280	704	1.137	777	289	71
15-19	195	1	2	2	137	51	33	12	6
20-24	185	-	2	-	36	144	81	43	20
25-29	185	1	1	-	41	122	61	56	5
30-34	200	-	2	2	49	129	85	44	-
35-39	224	-	1	2	53	151	99	48	4
40-44	244	1	7	4	64	141	108	28	5
45-49	217	1	6	11	61	115	88	16	11
50-54	220	-	12	13	68	112	83	19	10
55-59	185	5	18	28	54	73	58	14	1
60-64	191	12	33	54	36	50	44	2	4
65-69	173	25	31	51	36	27	21	5	1
70-74	147	18	32	52	31	13	8	2	3
75-79	96	10	25	31	25	4	4	-	-
80-84	44	8	7	18	9	2	1	-	1
85 i više	27	7	2	12	4	2	2	-	-
Nepoznato	4	-	-	-	-	1	1	-	-

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Stanovništvo staro 15 i više godina prema starosti i razini završene škole
(viša škola i fakultet)

	Ukupno	Viša škola, I. (VI.) stupanj fakulteta i stručni studij	Fakulteti, umjetničke akademije i sveučilišni studij	Magisterij	Doktorat	Nepoznato
Općina Petrijevci	2.537	45	79	1	1	20
15-19	195	-	-	-	-	2
20-24	185	2	1	-	-	-
25-29	185	8	10	-	-	2
30-34	200	5	11	-	-	2
35-39	224	4	13	-	-	-
40-44	244	6	20	1	-	-
45-49	217	10	11	-	1	1
50-54	220	3	6	-	-	6
55-59	185	1	5	-	-	1
60-64	191	3	1	-	-	2
65-69	173	2	-	-	-	1
70-74	147	1	-	-	-	-
75-79	96	-	1	-	-	-
80-84	44	-	-	-	-	-
85 i više	27	-	-	-	-	-

Osnovne škole

Na području Općine Petrijevci je osnovno obrazovanje organizirano u dvije osnovne škole: u Petrijevcima i u Satnici.

Kapacitet Osnovne škole "Petrijevci" je 500 učenika (upisanih oko 290). Sastoji se od matične škole u Petrijevcima (4 odjela razredne nastave i 8 odjela predmetne nastave) i područnog odjela u Satnici (2 kombinirana razredna odjela). Školska zgrada u Petrijevcima (izgrađena 1999.godine) ima 2 učionice razredne nastave, 6 učionica predmetne nastave, kao i potrebne kabinete i ostale pomoćne prostorije. Školska zgrada u Satnici je stara (izgrađena 1900.godine) i zadovoljava potrebe, s obzirom na broj učenika.

Prema demografskim pokazateljima, potrebe osnovnoškolskog obrazovanja će se u narednom razdoblju zadovoljiti proširenjem i opremanjem (dogradnja športskih dvorana, informatičko opremanje i sl.) postojećih objekata.

Nova zgrada osnovne škole u Petrijevcima

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
O B R A Z L O Ž E N J E

Osnovne škole na području Općine Petrijevci 2001/2002 godine

OSNOVNA ŠKOLA	I. – VIII. razred		broj učionica	unutarnji prostor (m ²)	vanjski prostor (m ²)	dvorana za TZK
	broj učenika	broj odjeljenja				
PETRIJEVCI, Petrijevci	270	12	7	1.470	6.590	-
PO Satnica	19	2	1	80	790	-
Ukupno	289	14	8	1.550	7.380	-

Predškolski odgoj i naobrazba

Dječji vrtić "Maslačak" iz Belišća ima svoj odjel u Petrijevcima. Kapacitet vrtića je 50-tero djece, a popunjenost je oko 50%, te nema potrebe za proširenjem.

Predškolske ustanove na području Općine Petrijevci 1999/2000 godine

NAZIV I SJEDIŠTE DV-DJ	optimalni kapacitet		popunjenost	
	broj djece	broj skupina	broj djece	broj skupina
PO u Petrijevcima	50	2	32	1

Zdravstvena namjena

Primarna zdravstvena zaštita je okosnica cjelokupnog zdravstvenog sustava i budući stup stabilnosti cjelokupne zdravstvene zaštite. Zdravstvene djelatnosti na području Općine Petrijevci obavlja Dom zdravlja u Valpovu, u zgradi koja se nalazi u Petrijevcima, u ulici Republike 112. Ljekarnička djelatnost je dio zdravstvene djelatnosti koja osigurava opskrbu lijekovima stanovništva, zdravstvenih i drugih ustanova, organizacija i zdravstvenih djelatnika koji obavljaju privatnu praksu. Ljekarnička djelatnost se obavlja u privatnoj ljekarni.

Vjerska namjena

Vjerskim zajednicama, koje su jednake pred zakonom i odvojene od države, u sklopu zona javne ili mješovite namjene, a detaljnije na razinama prostornih planova niže razine treba omogućiti odgovarajuće prostorne preduvjete za obavljanje vjerskih obreda, te osnivanje socijalnih i dobrotvornih ustanova.

Šport i rekreacija

Raspored športskih objekata i njihovi sadržaji u potpunosti ne odgovaraju stvarnim potrebama stanovništva, te je stoga potrebno nadograđivati sustav športskih objekata sa ciljem da se uključi što veći broj korisnika, posebno mladih. Planom je predviđeno lociranje športsko-rekreacijskih sadržaja (šport na vodi, ribolov i sl.) izvan naselja, uz vodene površine kao što su mrtvaje i planirane akumulacije. Mrežu objekata za šport i rekreaciju čine:

- građevine u funkciji športa u natjecateljskom smislu,
- građevine namijenjene zadovoljavanju potreba tjelesno-zdravstvene kulture učenika osnovnih škola.

Na području Općine Petrijevci djeluju športska društva i klubovi:

- nogometni klub "Omladinac" iz Petrijevaca,
- nogometni klub "Satnica" iz Satnice,
- rukometni klub "Petrijevci" iz Petrijevaca,
- udruga športskih ribolovaca "Karašica" iz Petrijevaca.
- udruga športskih ribolovaca "Smud" iz Satnice.

Pregled opremljenosti naselja Općine Petrijevci društvenom infrastrukturom (javnim sadržajima)

N a s e l j e	tip** razvojnog središta	školstvo	dječje ustanove	zdravstvo	vjerske građevine	groblje	pošta	šport i rekreacija
Petrijevci	VLS	OŠ	DU	A, LJ	RKŽ, C	G	PU	ŠRC, NI, RI
Satnica	-	PŠ	-	-	RKŽ, C	G	-	NI

OŠ - osnovna škola, PŠ - područna škola, DU - dječja ustanova, A - ambulanta, LJ - ljekarna,

RKŽ - rimokatolička župa, C - crkva, G - groblje, PU - poštanski ured

ŠRC - športsko-rekreacijski centar, RI - rukometno igralište, NI - nogometno igralište i sl.

VLS - veće lokalno (inicijalno razvojno) središte

3.4. UVJETI KORIŠTENJA UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

3.4.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline) – tablica 3

redni broj	OPĆINA PETRIJEVCI	oznaka	ukupno (ha)	% od površine Općine	ha / stan.
1.	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA				
	ukupno	-	501,6	9,0	0,14
1.1.	područje za istraživanje (područje uz rijeku Dravu, te rijeku Vučicu i Karašicu)		447,8	2,3	0,13
1.2.	područje za istraživanje (šuma Lipovac)		53,8	-	0,01
2.	ZAŠTIĆENA GRADITELJSKA BAŠTINA				
	ukupno	-	-	-	-
	OPĆINA PETRIJEVCI UKUPNO	-	5.560	100,0	-

3.4.2. Prirodna baština i krajobraz

Prirodna baština

Prema "Osnovana za korištenje i zaštitu prostora (bivše) Općine Valpovo (izrađivač ZPU Osijek, 1993. godine), na području Općine Petrijevci prisutne su sljedeće vrste registriranih i evidentiranih prirodnih vrijednosti:

- priobalni pojas autohtone vegetacije uz rijeku Dravu (s većim šumskim kompleksima),
- osobito vrijedno područje s ekološkog stanovišta - Karašica i Vučica sa Satničkim ribnjakom (područje treba posebno valorizirati), a sadnju treba usmjeravati na autohtone vrste (razne vrste vrba, jasen, topola i sl.),
- dijelovi šume Lipovac, uz samu cestu Valpovo-Petrijevci imaju posebne vrijednosti i treba ih nastojati što duže zadržati u sadašnjem obliku.

Autohtona vegetacija uz Dravu

Ova je vegetacija važna u ekološkom, vegetacijskom i zoološkom pogledu. Ova autohtona vegetacija mekih listača osobito je zastupljena na lijevoj obali Drave. Za ribolov su značajni stari rukavci Drave. Biocenoza vodotoka i obala ima značajnu ulogu, jer korjenov sistem bilja štiti tlo, a površinski dio vegetacije smanjuje snagu vode, a time i eroziju. Također, vodeno bilje utječe na sadržaj kisika, mineralnih tvari, temperaturu, evaporaciju i samopročišćavanje vode. Ujedno ovi su biotopi obitavalište brojnih životinskih vrsta (srna, jelen, divlja svinja, lisica, kao i brojnih ptica: divlje patke, liske, gnjurci, vodene kokoši i druge). U zadnjih dvadesetak godina je došlo do širenja vikend izgradnje na ovom području (vikend naselja uz Dravu), te je njihovo daljnje širenje potrebno ograničiti.

Predlaže se daljnje istraživanje i valorizacija područja uz rijeku Dravu, a ukoliko istraživanja opravdaju pretpostavke, zaštita područja.

Rijeke Karašica i Vučica (sa Satničkim ribnjakom)

Prema Uredbi o kategorizaciji vodotoka, Vučica je svrstana u I. kategoriju, iako je prema postojećem stanju u II. ili III. kategoriji (onečišćena je otpadnim vodama Valpova i Belišća). Rijeka Vučica sa Satničkim ribnjakom predstavlja ekološku, pejzažnu i rekreacijsku vrijednost šireg područja. U ekološkom pogledu vodeni tokovi i obalni biotopi s autohtoninom vegetacijom močvarnih livada i šumaraka predstavljaju izuzetnu vrijednost. Vučica je na gotovo čitavom području ribolovna (love se šaran, štuka, som i patuljasti som).

Predlaže se daljnje istraživanje i valorizacija područja uz rijeku Karašicu i Vučicu, te Satničkog ribnjaka, a ukoliko istraživanja opravdaju pretpostavke, zaštita područja.

Stara Karašica u Petrijevcima

Šuma Lipovac

Šuma Lipovac je smještena sa sjeverne strane državne ceste D 34 (Valpovo – Petrijevci). Obrasla je sastojinama hrasta lužnjaka, a sjevernije, prema Dravi, hrastove šume prelaze prema šumama mekih listača. Od posebne su vrijednosti odjeli uz samu cestu, te ih treba nastojati što dulje zadržati u današnjem obliku.

Predlaže se daljnje istraživanje i valorizacija područja šume Lipovac, a ukoliko istraživanja opravdaju pretpostavke, i njena zaštita.

Krajobraz

Do donošenja Krajobrazne osnove Županije treba obaviti prethodna istraživanja i vrednovanja krajolika. Pri izradi istraživanja i vrednovanja krajolika potrebno je uvažiti smjernice za očuvanje krajobrazne raznolikosti područja, očuvanje seoskih krajolika i očuvanje prostornog identiteta gradova, određene Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti osobito se odnose na zaštitu:

- raznolikosti poljoprivrednih kultura,
- vizualne kvalitete smjenjivanja nepreglednih poljoprivrednih površina sa šumama,
- područja s karakterističnim uzorcima naselja,
- pojedinačnih markera karakterističnih za Slavoniju (dvorci, crkve, spomenici).

Slijedom suvremenih zamisli o zaštiti nepokretnih kulturnih dobara, uveden je i pojam kulturnog krajolika, (cultural landscapes) kojeg čine topografski definirana područja u kojima je naročito izražen kvalitetan suživot graditeljske baštine i prirodnih osobitosti pripadajućeg okruženja, a kao cjelina je iznimnih povijesnih, arheoloških, umjetničkih, kulturnih, znanstvenih, socijalnih i tehničkih vrijednosti.

U svjetlu takvih polazišta, veliki dio područja Općine Petrijevci je jedinstveni antropogeni, rukom oblikovani prostor sa povijesnim kontinuitetom i očuvanim oblicima prisustva čovjeka u prostoru, bilo u vidu graditeljske baštine ili arheoloških nalaza, i u najvećoj mjeri očuvanim prirodnim osobitostima, te kao takvo ima obilježje kulturnog krajolika. Kultivirani krajolik (kao dio sveukupnog kulturnog krajolika) podrazumijeva područja oblikovana ljudskom rukom tijekom povijesti, očuvana do danas, a svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru.

Razlikujemo sljedeće vrste:

- namjerno kreiran krajolik, stvoren čovjekovim djelovanjem, a podrazumijeva parkove, perivoje i vrtove, vezane uz religijske ili druge monumentalne građevine,
- krajolik nastao organskim putem, višestoljetnim djelovanjem društvenog, gospodarskog, administrativnog ili religijskog poticaja na svoj prirodni okoliš. Razlikujemo fosilni krajolik, u kojem je evolucijski proces u nekom trenutku prošlosti došao do kraja, i kontinuirani krajolik koji je zadržao djelatnu društvenu ulogu u suvremenom društvu, usko povezanu s tradicijskim načinom života, u kojem je evolucijski proces još uvijek u tijeku, a istovremeno još uvijek pruža materijalne dokaze svoje evolucije kroz vrijeme (poljodjelski krajolik).

Na području Općine Petrijevci ističu se, uz zaštićene i predložene za zaštitu vrijedne dijelove prirodne baštine i vrlo vrijedne krajobrazne cjeline kultiviranog krajolika - dolina rijeke Drave.

3.4.3. Kulturna baština

Za potrebe izrade ovog plana Konzervatorski odjel u Osijeku dostavio je podatke o kulturnoj baštini na području obuhvata PPU-a Općine Petrijevci, zajedno s mjerama zaštite kulturnih dobara za potrebe izrade Plana (dopis, klasa 350-02/01-01/05, urbroj 2158-18-01-01-93 od 10.12.2001., dopuna popisa: klasa 350-02/03-01/01, urbroj 532-10-3/1-03-03 od 20.01.2003.). Slijedom toga nije bilo potrebno izrađivati elaborat "Konzervatorska podloga i sustav mjera zaštite za kulturna dobra na području Općine Petrijevci", što je inače propisano člankom 56. Zakona o očuvanju i zaštiti kulturnih dobara (NN 69/99).

Zaštita kulturnih dobara

Osnovne karakteristike prostora Općine Petrijevci, s gledišta zaštite kulturne baštine, je u podjednakoj zastupljenosti tradicijskih građevina u Petrijevcima i u susjednom naselju - selu Satnici. Ovaj fond tradicijskih građevina, kojeg karakterizira tipološka raznolikost i izrazita oblikovna i dekorativna vrijednost, svjedoči o povijesnom razvoju dviju ruralnih sredina.

Iz ovog se skupa u Petrijevcima, svojim specifičnim oblikovnim karakteristikama, izdvaja historicistička građevina koja je krajem 19.stoljeća izgrađena kao stambena zgrada za šumare i osoblje šumarije vlastelinstva Prandau. Župna crkva sv.Petra Apostola u Petrijevcima pojedinačno je zaštićena kao registrirano kulturno dobro.

Unutar granice obuhvata PPUO Petrijevci nalaze se još dvije skralne građevine (kapela sv.Roka na groblju u Petrijevcima i kapela sv.Katarine u Satnici), tri arheološka lokaliteta i tri spomenika antifašizmu. Sve povijesne građevine navedene u popisu i označene prema vrstama na kartografskom prikazu br.3. ovog Plana, bez obzira na njihov trenutni status zaštite, podliježu obvezama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Kako se osnovna načela zaštite temelje na integralnom sagledavanju spomenika i njegove neposredne okoline, uspostavlja se i zona "zaštite ekspozicije" na prostoru oko pojedinačnog kulturnog dobra u svrhu zadržavanja građevina u okviru njihovog autentičnog okruženja, sprječavanja nove izgradnje u njihovoj neposrednoj blizini, posebno one predimenzioniranih gabarita, neprimjerenih materijala i oblikovanja koje mogu zakloniti vizure na kulturno dobro ili s njega na neposredni kontaktni prostor.

Ovo se odnosi na povijesne građevine koje se ne nalaze u zoni naselja vrednovanog kao kulturno dobro, te na one koje imaju znatnu ulogu u oblikovanju šireg prostora, odnosno kada ovaj prostor sudjeluje u formiranju slike povijesne vrijednosti.

Sve građevinske i druge intervencije u zoni navedenog režima zaštite podliježu upravnom postupku, tj. potrebno je, na temelju odgovarajuće tehničke dokumentacije kojoj će po potrebi prethoditi konzervatorsko-restauratorski istražni radovi, ishoditi posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole) i prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole) nadležnog konzervatorskog odjela. Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra (prema Popisu kulturnih dobara) kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili, ako je to posebno istaknuto, njen povijesno vrijedni dio.

Osim definiranja režima zaštite prema određenim zonama, predviđaju se smjernice i mjere za zahvate na graditeljskoj baštini, kako bi se zaštitila od daljnjeg propadanja i degradiranja arhitektonskih i stilskih vrijednosti, te uključila u suvremeni život. Od općih intervencija na građevinama, s obzirom na njihovu visoku spomeničku vrijednost kao kulturne baštine, osobito:, predviđaju se: konzervacija, restauracija, građevinska sanacija, rekonstrukcija. Oko pojedinačnih zaštićenih ili evidentiranih kulturno povijesnih vrijednosti propisuju se mjere zaštite kojima se ne dozvoljava nova izgradnja. Posebne uvjete za zahvate na postojećoj strukturi će propisati nadležna Uprava za zaštitu kulturne baštine.

Mjere zaštite kulturne baštine trebaju obvezno sadržavati:

- na pojedinačnim zaštićenim građevinama i pripadajućim parcelama, kao i njihovoj blizini, ne mogu se poduzimati nikakvi radovi bez prethodnog odobrenja Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture,
- za promjenu namjene pojedinačno zaštićenih građevina mora se ishoditi prethodna dozvola Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture,
- spomen-biste, spomen obilježja, grobnice i drugi elementi javnih obilježja se ne mogu uklanjati, premješati ili nanjima bilo što raditi bez prethodnog odobrenja Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture,

Arheološki lokaliteti

Arheološki lokaliteti, istraženi i potencijalni, predstavljaju važan element kulturne baštine, značajan za povijesni i kulturni identitet prostora. Označeni su približnom lokacijom na kartografskom prikazu br.3. Upravo zbog stupnja neistraženosti svrstavaju se u grupu ugroženih i najmanje zaštićenih kulturnih dobara. Većina lokaliteta indicirana je na temelju slučajnih nalaza, no jedan broj čini skupina potencijalnih nalazišta, pretpostavljenih na temelju indikativnih toponima, geomorfološkog položaja, povijesnih podataka, kontinuiteta naseljavanja, te materijalnih ostataka.

Na području Općine Petrijevci do sada nisu provedena arheološka istraživanja niti sistematsko rekognosciranje terena, tako da se spoznaje o najranijoj povijesti toga područja temelje na brojnim površinskim i slučajnim nalazima otkrivenim na tri evidentirana arheološka lokaliteta (svi na području Petrijevaca) iz antičkog i srednjovjekovnog razdoblja:

- "Kraljevo brdo - Mursella", antičko nalazište
- "Čerina", antičko nalazište,
- "Dalagaj", srednjovjekovno nalazište.

Ipak, radi se o arheološki neistraženom području na kojemu se prema dosadašnjim saznanjima mogu očekivati i novootkrivena arheološka nalazišta. Evidentiranim se arheološkim lokalitetima zbog neistraženosti ne mogu utvrditi točne granice, te su stoga locirani položajem.

Mjere zaštite arheoloških lokaliteta trebaju obvezno sadržavati:

- Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99) regulirana je zaštita arheoloških nalazišta i nalaza, te se stoga na ove lokalitete, te na preostalo područje Općine Petrijevci primjenjuju propisane odredbe iz ovog Zakona,
- površine na arheološkim lokalitetima koji su locirani položajem mogu se koristiti na do sada uobičajeni način, a eventualni posebni uvjeti korištenja propisati će se ukoliko to bude potrebno,
- ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova na preostalom dijelu Općine Petrijevci naiđe na arheološko nalazište ili nalaze, osoba koja izvodi radove dužna je prekinuti radove te bez odlaganja obavijestiti Konzervatorski odjel u Osijeku, kako bi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara poduzele odgovarajuće mjere osiguranja te zaštite nalazišta i nalaza.

Mjere zaštite kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti

Povijesne građevine s okolišem, prirodni i kultivirani krajolici, povijesno-memorijalni spomenici i arheološki lokaliteti moraju biti na stručno prihvatljiv način uključeni u budući razvitak. Očuvanje kulturno povijesnih obilježja prostora podrazumijeva prije svega:

- zaštitu i očuvanje prirodnog i kultiviranog krajolika kao temeljne vrijednosti prostora,
- očuvanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljodjelskih površina uz zadržavanje tradicijskog načina korištenja,
- očuvanje povijesnih trasa putova često obilježenih raspelima i pokloncima,
- očuvanje tradicionalnih cjelina - sela, u njihovu izvornom okruženju i odnosu prema rijeci (rukavcu) odnosno cesti, zajedno s povijesnom građevnom strukturom i pripadajućom im parcelacijom,
- očuvanje i obnovu tradicijskog graditeljstva, naročito tradicijskih kuća i gospodarskih građevina, kao nositelja povijesnog identiteta prostora,
- očuvanje povijesne slike prostora koju čine volumen naselja, njegovi obrisi i završna obrada građevina te vrijednosti krajolika kojim je okruženo,
- očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih sadržaja, poljodjelskih kultura i - tradicijskog (ekološkog) načina obrade zemlje,
- očuvanje i zadržavanje karakterističnih toponima, od kojih neka imaju simbolička i povijesna značenja,
- očuvanje prirodnih značajki kontaktnih područja uz povijesne građevine i sklopove, budući da pripadaju integralnoj (prirodnoj i kulturnoj) baštini.

Pojedinačna proširenja građevinskih područja postojećih naselja planirana su na način kojim bi se zadržala homogenost slike povijesnog naselja, što u većini slučajeva znači da nije bilo prihvatljivo širenje građevinskih područja u prostor poloja, kao karakterističnog neizgrađenog pojasa. U planiranju širenja građevinskih područja naselja, njihovom dimenzioniranju i prostornom smještaju nastojalo se očuvati njegov karakter, s obzirom na tip.

Jednako je važno čuvanje kvalitetnog pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, šuma i sl., jer cjelovitu sliku naselja, osim njegove građevne strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje.

Mjere za očuvanje slike naselja

- tlocrtni obris kuće u načelu je izduženi pravokutnik, kraćom stranom vezan uz komunikaciju,
- gabariti građevina, oblikovanje pročelja, pokrovi i nagibi krovništa, građevni materijali i boja moraju biti u skladu s obilježjima tradicijske arhitekture,
- zidovi moraju biti žbukani, krovništa kosa s poluskošenjima na zabatima,
- ograđivanje živicom ili drvenom ogradom (plotom),
- u vrtovima saditi tradicionalnu vegetaciju,
- autohtone pejzažne ambijente treba čuvati i omogućiti nastajanje novih,
- treba poticati i unapređivati održavanje zapuštenih poljodjelskih površina.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Prikaz nepokretnih kulturnih dobara Općine Petrijevci

Redni broj	Mjesto i naziv spomenika	vrsta spomenika
1.	PETRIJEVCI – župna crkva sv.Petra Apostola	sakralni
2.	PETRIJEVCI – kapela sv.Roka	sakralni
3.	PETRIJEVCI – vlastelinska zgrada bivših šumarskih stanova, ulica Republike 114	profani
4.	PETRIJEVCI – antičko naselje "Kraljevo brdo - Mursella"	arheološki
5.	PETRIJEVCI – antičko nalazište "Čerina"	arheološki
6.	PETRIJEVCI – srednjovjekovno nalazište "Dalagaj"	arheološki
7.	PETRIJEVCI – kijeer s ambarom, Vjetrovita 6	etnološki
8.	PETRIJEVCI – kuća, Vjetrovita 31	etnološki
9.	PETRIJEVCI – čardak, Radićeva 43	etnološki
10.	PETRIJEVCI – ambar, Radićeva 43	etnološki
11.	PETRIJEVCI – čardak s ambarom, Republike 124	etnološki
12.	SATNICA – kapela sv.Katarine	sakralni
13.	SATNICA – štagalj s pljevnjakom, Radićeva 29	etnološki
14.	SATNICA – ambar, Školska 39	etnološki
15.	SATNICA – kuća, Radićeva 22	etnološki
16.	PETRIJEVCI – skupna grobnica na mjesnom groblju	NOB spomenik
17.	PETRIJEVCI – spomenik palim borcima i ŽFT od 1941. do 1945.	NOB spomenik
18.	SATNICA – skupna grobnica na mjesnom groblju	NOB spomenik

Centar naselja Satnica

3.4.4. Područja posebnih ograničenja u korištenju

Znatan dio prostora Općine Petrijevci očuvao je svojstva kulturnog krajolika, u vidu tradicionalnih sela, okružena poljodjelskim krajolikom. Propisuju se sljedeće mjere:

- očuvati tipološki prepoznatljive oblike naselja, tako da se građevinska područja planiraju na način koji će nastaviti povijesnu matricu i karakterističnu sliku naselja
- u planiranju širenja građevinskih područja naselja, njihovom dimenzioniranju i prostornom smještaju treba nastojati očuvati njegov karakter, s obzirom na tip i karakter naselja. Jednako je važno čuvanje kvalitetnog pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, šuma i sl., jer cjelovitu sliku naselja, osim njegove građevne strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje.
- ispitati potrebu širenja građevnih područja naselja, a razvitak naselja usmjeravati na revitalizaciju postojeće građevne strukture, a tek iznimno planirati nova građevna područja.

Zaštita od neplanske izgradnje

Problem neplanske izgradnje kuća za odmor izražen je na nekoliko lokaliteta. Najveće su koncentracije takovih objekata na lokacijama uz rijeku Dravu i Vučicu. Na području Općine Petrijevci nalaze se zone povremenog stanovanja (vikend zone). Prostornim planom uređenja Općine Petrijevci za ove zone utvrđena su građevinska područja, te je na taj način ograničeno njeno širenje i na taj način je riješen njihov status. Lokacije ovih zona utvrđene su na temelju fotografske i kartografske dokumentacije, a površina njihovih građevinskih područja utvrđena je na temelju odredbi PPOBŽ. Donosimo popis ovih lokacija, s površinama utvrđenih građevinskih područja za namjenu povremenog stanovanja.

- Petrijevci	- površina 11,1 ha
- Karašica	- površina 7,2 ha
- Nehaj (Lipovac)	- površina 7,7 ha
- Satnica	- površina 25,1 ha
- Suševine	- površina 53,3 ha

3.4.5. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

Uvjeti razgraničenja prostora i osiguranje prostora za smještaj djelatnosti

Planom je izvršeno detaljno razgraničenja prostora (građevinsko područje, poljoprivredna namjena, šume, vode, infrastrukturni koridori i dr.), na temelju odredaba Prostornog plana uređenja, a prema podacima nadležnih ustanova, šumskogospodarskoj i vodnogospodarskoj osnovi Republike Hrvatske, studijama, projektima i drugoj dokumentaciji. U skladu s Uredbom o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku, utvrđene su građevine na području Županije koje su od važnosti za Državu, a također su utvrđene građevine od značaja za Županiju. Za infrastrukturne građevine od važnosti za Državu i Županiju utvrđuju se uvjeti određivanja prostora na sljedeći način:

- za postojeće građevine stvarnom parcelom i pojasom primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima pri čemu se mora osigurati prostor za rekonstrukciju i eventualno proširenje,
- za planirane građevine širinom koridora koji je potrebno osigurati u prostornim planovima užih područja, te uvjetima korištenja utvrđenih koridora.

Planom su utvrđeni uvjeti i mjere za smještaj gospodarskih djelatnosti u prostoru. Izgradnja gospodarskih zgrada u funkciji poljoprivrede usmjerava se u komplekse postojećih ratarskih pogona i farmi u građevinska područja naselja, izdvojenih gospodarskih zona i pojedinačnih gospodarskih kompleksa, a omogućava se i izgradnja izvan granica građevinskog područja. Pri tome se ograničava kapacitet građevina za uzgoj stoke do maksimalno 50 uvjetnih grla u naseljima (određeno prema PPOBŽ).

Prostorni položaj građevina za uzgoj stoke većeg kapaciteta od 50 uvjetnih grla utvrđuje se u odnosu na blizinu naselja i blizinu kategoriziranih cesta.

Izgradnja građevina industrije, malog gospodarstva i poduzetništva usmjerava se prioritetno u građevinska područja naselja u cilju veće iskorištenosti postojećih gospodarskih zona i postojeće komunalne infrastrukture. Planom se omogućava osnivanje novih gospodarskih zona, izdvojenih od građevinskog područja naselja, koje je potrebno komunalno opremiti. Također se omogućava izgradnja pojedinačnih gospodarskih kompleksa izvan naselja, ali isključivo vezanih uz poljoprivrednu proizvodnju i eksploataciju mineralnih sirovina, te u slučaju postojećih građevina za koje se ocijeni mogućnost legalizacije.

Izgradnja turističkih, športskih i rekreacijskih sadržaja usmjerava se u naselja i lokalitete koji su planom određeni za ovu namjenu, a za koje je obvezno utvrđivanje građevinskih područja. Izvan građevinskih područja omogućava se izgradnja građevina seoskog turizma. Njihova veličina kao i izgradnja stambenih zgrada u funkciji poljoprivredne proizvodnje ili seoskog turizma izvan građevinskog područja uvjetuje se izgradnjom gospodarskih sadržaja u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

Uz javne kategorizirane ceste dozvoljava se izgradnja benzinskih postaja i uz njih sadržaja tranzitnog turizma, trgovačkih, servisnih i drugih uslužnih sadržaja.

Izgradnja sadržaja u funkciji društvenih djelatnosti usmjerava se u naselja, a prostor se organizira u sklopu planova užih područja.

Uređenje zemljišta

Do sada je izvedeno vrlo malo melioracijskih zahvata. Uz već djelomično izvedene melioracijske radove, prije nego što se krene u realizaciju novih projekata, potrebno će biti preispitati posljedice na vodni režim i preobrazbu krajobraza, što bi utjecalo na život flore i faune na tom području.

Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite šuma

Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u državnom vlasništvu provodi se u skladu sa Šumskogospodarskom osnovom, na načelu potrajnosti u obnovljivom resursu. Načelo potrajnosti gospodarenja šumama podrazumijeva upravljanje i uporabu šuma i šumskog zemljišta tako da se u šumi održava biološka raznolikost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal.

Površine neobraslog šumskog zemljišta treba pošumiti tamo gdje zadovoljavaju stanišni uvjeti. Pošumljavanje, odnosno prenamjena zemljišta u šumska, poželjno je na sljedećim površinama: vodocrpilišne zone, koridori brzih cesta i autocesta, poljoprivredno zemljište niske bonitetne klase, predjeli uz vodotoke i sl.

Šume uz rijeku Dravu trebaju se rajonizirati, odnosno na području gdje nema gospodarske opravdanosti intenzivnog uzgoja plantaža i kultura topole i vrba treba održavati prirodnu šumu. Uvjeti izgradnje građevina u šumama određeni su posebnim propisima, a odnose se na građevine u funkciji gospodarenja šumama (lovački domovi, lugarnice, šumske prometnice).

Šume i šumska zemljišta mogu mijenjati namjenu samo prema odredbama Zakona o šumama. U svrhu očuvanja i unapređenja šumskog fonda u privatnim šumama poželjno je korištenje postojećih osnova gospodarenja državnim šumama za okolne privatne šume.

Na područjima prorijeđene ili oštećene šume, te na površinama koje nisu prikladne za poljoprivredu valja predvidjeti pošumljavanje i uređenje šuma u skladu sa šumskogospodarskim osnovama. Pošumljavanje valja predvidjeti i na područjima napuštenih odlagališta otpada u skladu sa sanacijskim programom.

Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja

Intenzivna poljoprivredna djelatnost zahtjeva primjenu agrotehničkih sredstava u cilju poboljšanja prinosa, suzbijanja štetnika i poboljšanja kvalitete poljoprivrednog zemljišta. No, prekomjernom uporabom takvih sredstava dolazi do zagađenja tla i podzemlja. S obzirom da su na području Općine Petrijevci evidentirane značajne vodonosne naslage i velike pričuve kvalitetne vode, potrebno je na poljoprivrednim površinama ograničiti uporabu kemijskih sredstava.

Rezultati opažanja kakvoće površinskih voda vršena su na Dravi i Vučici ukazuju na dosta lošu kvalitetu vode, tako da su vodotoci II. i III. kategorije. Dovođenje u njihovu propisanu kategoriju kakvoće iziskuje sanaciju na širem području, kako bi se poboljšala kakvoća vodotoka.

Naselje Petrijevci je područje s ugroženom kakvoćom zraka i to pogotovu uz prometnice, uslijed znatnih emisija ispušnih plinova i prašine. Poboljšanje kvalitete zraka moguće je postići ugradnjom propisanih uređaja za pročišćavanje (ukoliko već nisu ugrađeni), te smanjivanjem inteziteta motornog vozila u središnjem dijelu naselja (izgradnja obilaznice).

Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite

Obveza izrade Urbanističkog plana uređenja nalaže se za naselje Petrijevci, s obzirom na njegov značaj kao općinskog središta. Izrada detaljnih planova uređenja predviđena je za športsko-rekreacijske i gospodarske zone površine veće od 5,0 ha.

Obveza procjene utjecaja na okoliš utvrđena je za građevine i zahvate u prostoru koji su određeni posebnim propisima.

3.5. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav (ceste, željeznice, pošta i javne telekomunikacije)

Cestovni promet

Postojeće stanje cestovne mreže

Područje Općine Petrijevci je značajno prometno i općenito infrastrukturno županijsko čvorište, s obzirom na sustave prometne i komunalne infrastrukture koji prolaze njegovim područjem ili ga tangiraju. Na području Općine Petrijevci, Prema pravilniku o razvrstavanju cesta (NN 25/98), razvrstane su sljedeće kategorije cestovnih prometnica:

državna sabirna cesta D 34

Daruvar (D5) - Slatina - D.Miholjac - Valpovo - Josipovac (D2)

- duljina odsječka na području Općine Petrijevci 8,2 km

državna sabirna cesta D 2 (Našice - Osijek)

županijska cesta Ž 4061 (Petrijevci – Satnica)

lokalna cesta L 44054 (Satnica – Samatovci)

lokalna cesta L 44055 (Petrijevci – Cerovac)

Naselja općine dobro su povezana sa općinskim centrom, asfaltiranim kolnim prometnicama, a planovima "Hrvatskih cesta" se predviđa samo proširenje kolnika i rekonstrukcija trase na kritičnim mjestima, naročito u prolazima kroz naselja.

Pregled državnih cesta na području Općine Petrijevci

Broj ceste	Opis ceste	Duljina (km)
D 2	Našice - Osijek	2,7
D 34	Daruvar (D5) - Slatina - D.Miholjac – Valpovo – Josipovac (D2)	8,2
	Ukupno	10,9

Pregled županijskih cesta na području Općine Petrijevci

Broj ceste	Opis ceste	Duljina (km)
Ž 4061	Petrijevci - Satnica	6,0
	Ukupno	6,0

Popis lokalnih cesta na području Općine Petrijevci

Broj ceste	Opis ceste	Duljina (km)			
		asfalt	kamen	zemlja	ukupno
L 44054	Satnica - Samatovci	2,5	-	-	2,5
L 44055	Petrijevci - Cerovac	-	3,1	-	3,1
	Ukupno	2,5	3,1	-	5,6

Plan cestovne mreže

Najznačajniji planirani zahvat u cestovnom prometu Županije je izgradnja autoceste u koridoru Vc (koja prolazi prostorom Općine Petrijevci). Osim ovog potrebno je rješavati kritične dionice postojećih prometnica, prilaze naseljima, te graditi suvremene kolnike na dionicama državnih, županijskih i lokalnih cesta s tucaničkim i zemljanim kolnicima, kao i vršiti rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta radi povećanja nosivosti, poboljšanja elemenata trasa i proširenja kolnika užih od 5,50 m.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Na uređenju prometnica planira se:

- izgradnja suvremenog kolnika na državnim, županijskim i lokalnim cestama koje imaju tucanički ili zemljani kolnik,
- rekonstrukcija i održavanje državnih i županijskih cesta radi povećanja nosivosti proširenja kolnika uži od 5,50 m i poboljšanja elemenata trasa i to:
 - kamenim materijalom ($d \cong 20$ cm) bitumeniziranim drobljenim kamenom i betonom ($d = 4$ cm) i ($d = 6$ cm)
 - asfaltnim slojevima ($d = 4-8$ cm)
- izgradnja nedostajućih autobusnih stajališta,
- denivelacija križanja državnih cesta s HŽ prugama.

Radi izmicanja tranzitnog prometa iz centra Petrijevaca, planirana je i korekcija trase sabirne državne ceste D 34 u prolazu kroz naselje Petrijevci (južna obilaznica Petrijevaca).

U sklopu cestovnih koridora, a u skladu s posebnim uvjetima nadležne uprave za ceste, predviđa se rekonstrukcija postojećih, odnosno izgradnja novih benzinskih postaja s pratećim sadržajima i to na način da se osigura sigurnost svih sudionika u prometu i uvjeti zaštite okoliša. Nove benzinske postaje moraju veličinom i smještajem biti prilagođene okolišu, te se njihovim smještajem ne smiju pogoršati uvjeti stanovanja u okolnom prostoru ni narušiti slika grada u vrijednim povijesnim i prirodnim prostorima.

Održavanje lokalnih cesta obavlja se prema godišnjem programu redovnog i izvanrednog održavanja.

Pješački promet

Cilj planiranja pješačkih veza je stvaranje neovisne mreže pješačkih veza, po mogućnosti zelenim pojasom odvojenih od kolnog prometa, da bi kretanje ljudi bilo sigurnije i udobnije. Širina pješačkih staza je višekratnik širine jedne pješačke trake koja iznosi 0,75 m, no minimalna prikladna širina staze trebala bi iznositi 1,50 m.

Promet u mirovanju

Problem stacioniranja vozila tradicionalno je prisutan u gradskim središtima, a znatno manje u naseljima tipa Petrijevaca. Osnovicu za proračun budućih potreba za parkirališnim površinama predstavljaju slijedeće pretpostavke: stupanj motorizacije 1:3,3 (1 putnički automobil na 3,3 stanovnika) i struktura gradnje po namjeni. Ukupne potrebe kreću se oko 1,3 parkirališnih mjesta po registriranom vozilu, odnosno 25 do 40 m² uređenih prometnih površina po jednom osobnom vozilu.

Javni prijevoz

Osnovni nositelj javnog prijevoza putnika je autobusni sustav s autobusnim stajalištima. Sva stajališta trebaju biti opremljena tipskim nadstrešnicama, kao i drugom uobičajenom opremom (klupe, koš za smeće, informacijski pano i slično). Javni prijevoz roba nema odgovarajuće riješeno pitanje parkiranja teretnih vozila. Na području Petrijevaca predlaže se stoga ograničenje parkiranja i zaustavljanja teretnih vozila u uličnim koridorima, te parkiranje na vlastitim pravno reguliranim i izgrađenim parkiralištima vlasnika teretnih vozila.

Biciklistički promet

Obzirom da se u Petrijevcima i danas, iako u neadekvatnim prometno - tehničkim uvjetima, odvija biciklistički promet, očekuje se da će se on i dalje razvijati. Biciklistički promet je godinama bio potiskivan, djelomično zbog povišenja standarda, a dijelom i zbog povećanog automobilskeg prometa a time i povećane opasnosti za bicikliste. U planiranju buduće prometne mreže naselja biciklističkom prometu potrebno dati odgovarajuće značenje. Biciklistički trakovi minimalne širine 1,00 m (po mogućnosti odvojeni od kolika) trebaju biti predviđeni na svim potezima gdje se očekuje intenzivan biciklistički promet.

Željeznički promet

Dokumentima prostornog uređenja više razine zadržava se postojeća željeznička pruga I.reda (oznaka broj I.100) Našice-Bizovac-Osijek i lokalna željeznička pruga II. reda Belišće - Valpovo – Bizovac (oznaka II.209, nosivost 180 kN/osovini, ukupna duljina 12,94 km), koja se veže na longitudinalni magistralni željeznički pravac Osijek - Zagreb.

Na pruzi I. reda (oznaka broj I.100) Našice-Bizovac-Osijek. se predviđa ugradnja suvremenih signalno-sigurnosnih i telekomunikacijskih uređaja.

Na lokalnoj pruzi II. reda Belišće - Valpovo – Bizovac nisu predviđene značajnije rekonstrukcije (vezano na brzine odvijanja prometa i dozvoljena osovinska opterećenja), osim ugradnje suvremenih signalno sigurnosnih i telekomunikacijskih uređaja, te potrebnog produženja radnih kolosjeka u pojedinim stanicama. U skladu s razvojnim programima Hrvatskih željeznica moguće je i funkcioniranje prigradske željeznice na trasi Belišće - Valpovo - Bizovac - Osijek.

Riječni promet

Rijeka Drava u potezu od Osijeka do Donjeg Miholjca klasificirana je kao plovni put nižeg reda. Na rijeci Dravi ne postoji pristanište na području Općine Petrijevci, niti se ono planira graditi, no potrebe gospodarstva Petrijevaca za riječnim prometom u potpunosti će zadovoljiti novo planirano riječno pristanište na Dravi u Belišću.

Poštanski promet

Područje obuhvata Općine Petrijevci je u nadležnosti Središta pošta Osijek, a trenutno je pokriveno jednim poštanskim uredom, i to 31208 Petrijevci, Republike 85, što zadovoljava potrebe, te Hrvatska pošta d.d. u skoroj budućnosti ne planira otvaranje novih poštanskih ureda.

Predstojeća je zadaća u prvom redu tehničko - tehnološki napredak, tj. pružanje bržih i kvalitetnijih usluga te širi spektar raznovrsnijih usluga, dovršenje informatizacije procesa rada u prijemu poštanskih pošiljaka, poboljšanje kvalitete i pouzdanosti prijenosa pošiljaka, razvoj tržišnog pristupa i odnosa s korisnicima, uvođenje novih usluga i prilagođavanje postojećih specifičnim potrebama korisnika, kao i opremanje i uređenje poštanskog ureda u novom prostoru (zgrada stare osnovne škole).

Popis poštanskih ureda OJ Valpovo

POŠTANSKI URED	PRIPADAJUĆE NASELJE	Broj stanovnika obuhvaćenih Dostavom tjedno			SVEGA
		5x	3x	(2-3) x	
31208 PETRIJEVCI	Petrijevci	2.327	-	-	2.327
	Satnica	645	-	-	645
Poštanski ured Petrijevci - svega		2.972	-	-	2.972

Telekomunikacijski promet

Zadnjih nekoliko godina HT intenzivno ulaže u razvoj telekomunikacijske mreže u Hrvatskoj, te su postignuti uočljivi i zavidni rezultati. Općina Petrijevci, preko Telekomunikacijskog centra Osijek, vrlo je dobro uklopljena u suvremenu digitalnu telekomunikacijsku mrežu Hrvatske. Dopisom T.3.10.08.1025-1252/2001 od 09.04.2001. TK Centar Osijek odbio je izdavanje traženih podataka o stanju TK mreže na području Općine Petrijevci i planovima razvoja u narednom razdoblju.

Nepokretne mreže

Ustroj javnih telekomunikacija definiran je zakonom i pravilnicima. Nepokretna mreža Općine Petrijevci nalazi se u sklopu pristupnog područja Valpovo, koje je izravno u vezi s komutacijskim čvorovima, a telekomunikacijska mreža do razine komutacijskih čvorova naziva se pristupnom mrežom. Na području Općine Petrijevci nalaze se dva komutacijska čvora (udaljeni pretplatnički stupanj ili UPS) u naseljima Petrijevci i Satnica.

Razvojni program HT-a predvidio je izbor optičke niti kao transmisijskog medija za izgradnju spojnih putova na svim razinama mreže. U razdoblju 1991-1999. godine TK centar Osijek uspio je izgraditi u Osječko-baranjskoj županiji gustu mrežu optičkih spojnih putova povezujući pri tome sve magistralne i pristupne centrale kao i udaljene pretplatničke stupnjeve i multipleksere. U najvažnije međunarodne i magistralne pravce spada i pravac Osijek-Donji Miholjac-Pecs, koji prolazi područjem Općine Petrijevci. Intenzivnom izgradnjom pristupnih mreža u zadnjih nekoliko godina postignuti su zavidni rezultati - gotovo u svim mjestima izgrađena je ili je pred završetkom kabelska mjesna mreža. Time je dosegnut jedan od razvojnih ciljeva društva da svako kućanstvo u Hrvatskoj može imati pristup na javnu telekomunikacijsku mrežu. Uz to, izgledan je ulazak u izgradnju mreža za kabelsku distribuciju televizijskog signala do kućanstava.

Prijenosni putevi su uglavnom na najvišoj tehnološkoj razini, ali modernizaciju i izgradnju novih treba očekivati s obzirom na razvoj ponude telekomunikacijskih usluga, te razvoj i izgradnju pristupnih mreža i komutacija. Prijenosni putevi svih razina vezivat će se prostorno uz postojeću i buduću prometnu infrastrukturu (ceste i željeznice). Razvoj magistralne i spojne mreže bit će usmjeren u pravcu povećanja njenog transmisijskog kapaciteta korištenjem uređaja većih brzina prijenosa, kao i postepenog uvođenja WDM-a na potrebnim dionicama, a drugo područje razvoja odnosi se na povećanje održivosti mreže.

Pokretne komunikacije

Na području naselja Petrijevci nalaze se dvije bazne stanice HT-a i VIPneta (GSM). Plan razvoja pokretnih komunikacija Hrvatskog Telekom na području Općine Petrijevci je da se u svim mjestima u kojima postoji RSS, isti zamijeni baznom (GSM) stanicom do 2005. godine

S obzirom da gradnja baznih stanica pokretne mreže ulazi u red građevina od državne važnosti, prema članku 11. Pravilnika o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži, područje pokrivanja mreže mora sadržavati sva županijska središta, gradove i naselja, kao i sve važnije cestovne i željezničke prometnice, te važnije plovne puteve na unutrašnjim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske. Pri gradnji baznih stanica pokretne telekomunikacijske mreže treba poštivati Zakon o građenju, kao i sve druge propise koji se odnose na gradnju takvih vrsta građevina.

Radio i TV sustav veza

Prostor Općine Petrijevci pokriven je radijskim i TV signalom preko postojećih objekata za emitiranje i prijenos radio i TV programa (niti jedan na području Općine Petrijevci). Planom razvoja HRT-a na području Općine Petrijevci ne planira se gradnja objekata radio i TV sustava mreža.

3.5.2. Energetski sustav

Naftna polja i naftovodi

Na području Županije vadi se sirova nafta na 8 naftnih polja, te se spojnim i kolektorskim naftovodima transportira do otpremne stanice u Beničancima. Na području Općine Petrijevci nema niti jedne bušotine. Postojeće stanje se u ovoj oblasti smatra konačno, te nije planirano nikakvo proširenje granica postojećih polja ili formiranje novih eksploatacijskih polja.

Plinoopskrba

Izgradnjom MRP Ladimirevci osigurana je mogućnost priključka na magistralnu plinsku mrežu, te je izgrađen srednjetačni plinovod za naselja Petrijevci i Satnica, čime je Općina Petrijevci u potpunosti plinificirana. Kako su sva naselja opskrbljena plinom, u idućem se razdoblju planira samo redovno održavanje sustava.

Distribuciju plina na području Općine Petrijevci vrši tvrtka DVORAC d.o.o iz Valpova. Distribucijske mreže su srednjetačne (P = 1-4 bar).

Elektroenergetska mreža

Prijenos električne energije

Distribuciju električne energije obavlja DP "Elektroslavonija" Osijek preko svoje distribucijske elektroenergetske mreže. Distribucijska mreža na 35 kV naponskoj razini služi za dopremu električne energije u neposrednu blizinu većih skupina potrošača, a sadrži trafostanice 35/10 kV te podzemne kableske i nadzemne 35 kV dalekovode. Ovim dalekovodima se TS 35/10 kV povezuju s TS 110/35 kV iz kojih se napajaju, a također se i međusobno povezuju. Mreža na 10 kV naponskoj razini služi za dopremu električne energije do skupina kućanstava ili pojedinih gospodarskih ili javnih sadržaja, a sadrži trafostanice 10/0,4 kV te podzemne kableske i nadzemne 10 kV dalekovode.

Naponski nivo 35 kV

Područjem Općine Petrijevci prolazi dalekovod DV 35 kV (TS Valpovo 1 – TS Samatovci). U sljedećem razdoblju (2 godine) na naponskom nivou 35 kV ne planiraju se intervencije, niti gradnja novih TS 35/10 kV, odnosno vodova naponskog nivoa 35 kV.

Naponski nivo 10 kV

Naselje **Petrijevci** napaja se zračnim 10 kV dalekovodom iz osnovne TS 35/10 kV Samatovci, a rezervno napajanje je moguće iz TS 35/10 kV Valpovo 1. Iz 10 kV mreže napaja se zračnim i kablskim dalekovodima niz kablskih i stupnih trafostanica, naponskog nivoa 10(20)/0,4 kV, za napajanje potrošača u naponskoj mreži 230/400 V.

U narednom razdoblju ne planiraju se graditi nove trafostanice niti rekonstruirati vodovi. Za eventualne potrebe novih većih potrošača biti će potrebno izgraditi nove trafostanice TS 10(20)/0,4 kV. Ukoliko dođe do pojave novih većih potrošača, biti će potrebno izgraditi nove TS 10(20)/0,4 kV, sa odgovarajućim visokonaponskim 10(20) kV priključnim vodovima.

Naselje **Satnica** (kao i Petrijevci) se napaja iz TS 35/10 kV Samatovci. Iz nje se 10 kV zračnim i dijelom kablskim dalekovodom napajaju 4 trafostanice TS 10/0,4 kV, za napajanje potrošača u naponskoj mreži 230/400 V. U sljedećem razdoblju DP Elektroslavonija planira započeti rekonstrukciju dijela dalekovoda koji spaja naselje Satnicu, te izgraditi jednu TS 10/0,4 kV u Satnici, s priključnim dalekovodom. Za eventualne potrebe novih većih potrošača biti će potrebno izgraditi nove trafostanice TS 10(20)/0,4 kV.

Crpilište **Jarčevac** napaja se iz osnovne TS 35/10 kV Valpovo 1. Iz ove TS se napajaju dvije TS 10(20)/0,4 kV, koje napajaju crpilište, odnosno dio vikend naselja.

Rekreacioni centar **EMAUS** napaja se iz osnovne TS 35/10 kV Valpovo 1. Iz ove se TS napaja jedna trafostanica 10(20)/0,4 kV, iz koje se napaja ovaj rekreacijski centar.

Alternativni izvori energije

Hidropotencijal malih vodotokova do sada nije bio interesantan za proizvodnju električne energije u okviru HEP-a. Izgradnja malih hidroenergetskih postrojenja moguća je samo na onim manjim vodotocima, te postojećim i budućim akumulacijama za regulaciju vodotoka ili zaštiti od bujičnih voda, gdje takvi hidropotencijali postoje. Radi utvrđivanja hidropotencijala malih vodotokova treba prvo provesti istraživanja kojima će se utvrditi na kojim vodotocima postoji i koliki je taj hidropotencijal.

Na području općine postoje i velike količine biljnih otpadaka i ostale biomase, te postoje mogućnosti za njihovo korištenje u proizvodnji energije. Ove mogućnosti za sada nisu istražene, ali one su znatne i u budućnosti ih je potrebno intenzivnije koristiti.

Sunce je najveći potencijalni izvor energije, ali do sada nije riješen postupak kojim bi se ta ogromna energija po pristupačnim cijenama i u pravom trenutku stavila na raspolaganje potrošačima. Klimatski uvjeti omogućavaju korištenje ograničenih količina sunčeve energije, te se zbog toga njezino korištenje planira kao dopuna konvencionalnim izvorima energije.

Mogućnost korištenja energije vjetra za sada nije istražena.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)

V o d o o p s k r b a

U proteklom je razdoblju izgrađena vodovodna distributivna mreža u naseljima Petrijevci i Satnica, te se u narednom razdoblju planira samo dovršetak opremanja ulične mreže u Petrijevcima i Satnici protupožarnom opremom (hidranti) i redovno održavanje sustava. Na području Općine Petrijevci izgrađen je vodoopskrbni sustav, kojem upravlja KP "Dvorac" iz Valpova, a sustav javne kanalizacije nije izgrađen, pa se otpadne vode ispuštaju u septičke jame.

U cilju osiguranja i zaštite od zagađivanja vode za piće, utvrđena su vodozaštitna područja crpilišta. Na području Općine Petrijevci nalazi se crpilište Jarčevac, te se dio općine sjeverno od naselja Petrijevci i Satnica (uključujući i područja naselja) nalazi u širem vodozaštitnom području (III.b zona).

Dio općine od granice s Gradom Osijekom i Općinom Čepin, do ulaza u mjesto Petrijevci na cesti Osijek-Petrijevci vodozaštitno je područje (III.b zona) crpilišta Vinogradi, koje se nalazi na području Grada Osijeka. Zaštita crpilišta provodi se u skladu s Odlukama o vodozaštitnim područjima crpilišta. Ukupna duljina vodoopskrbne mreže iznosi:

- Petrijevci 16,3 km
- Satnica 6,4 km
- Ukupno 22,7 km

Osnovni pravci razvoja vodoopskrbnih sustava i dalje uglavnom prate glavne prometne pravce te urbanizirane prostore, a kao prioritet svakako je povezivanje postojećih sustava vodoopskrbe u cilju osiguranja mogućnosti prebacivanja vode iz jednog vodoopskrbnog sustava u drugi. Kao osnovni radovi na razvitku vodoopskrbe, koji se planiraju na području Općine Petrijevci, mogu se istaći sljedeći:

- proširenje crpilišta Jarčevac za potrebe vodoopskrbnih područja Valpovo i Osijek
- izgradnja transportnog cjevovoda Donji Miholjac-Valpovo.

Crpilište "**Jarčevac**" koncipirano je kao tlačno-opskrbni sustav koji prethodno pročišćenu podzemnu vodu tlačnim crpkama tlači u transportnu i distribucijsku vodovodnu mrežu. Vodoopskrbni sustav formiran je tako da se sastoji od pet osnovnih funkcionalnih elemenata. Crpilište "Jarčevac" – 25 l/s, postrojenje za preradu vode – 15 l/s, vodospremnika čiste vode 170 m³, distribucijske crpne stanice 25 l/s i sustava distribucije koju čine transportno distribucijski vodovi. Ovo crpilište je u fazi pilot projekta ispitivanja podobne tehnologije za preradu vode.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Koncepcija razvitka čitavog vodoopskrbnog područja Valpovo je orijentirana prema korištenju crpilišta Jarčevac za ukupnu vodoopskrbu vodoopskrbnog područja Valpovo, za što je nužno širenje crpilišta i postrojenja za preradu vode. Postojeće i potencijalno prošireno crpilište "Jarčevac" smješteno je u međurječju Drave i Karašice. Na osnovu globalnih hidrogeoloških istraživanja s ciljem zahvaćanja maksimalno raspoloživih količina podzemnih voda na crpilištu "Jarčevac" procijenjena je maksimalna izdašnost crpilišta na cca 400 l/sec.

Kvaliteta podzemne vode analizirana je tijekom osvajanja pojedinih bušotina i crpljenja zdenca. Rezultati analiza pokazuju na povišen sadržaj željeza, mangana i fosilnog amonijaka, dok pojava zagađenja podzemnih voda nije zapažena. Izvršene analize zahtjeva sadašnjih potrošača na prostoru izgrađene vodoopskrbne mreže uz punu priključenost pokazuju da bi bilo potrebno osigurati u danu maksimalne potrošnje cca 60 l/sec, a u danu srednje potrošnje cca 45 l/sec.

Crpilište "Jarčevac" ima definiranu i usvojenu zonu sanitarne zaštite temeljem Pravilnika NN 22/86). Analize i praćenje kvalitete vode vrše se od strane ovlaštenih laboratorija. Kvalitet pitke vode uglavnom zadovoljava nakon obrade na javnim vodovodima - crpilištima regionalnog i subregionalnog značenja, kao i na većem broju crpilišta lokalnog značenja, gdje se ne provodi sustavno praćenje kvalitete.

Obilježja i mogućnosti crpilišta Jarčevac

Crpilište / izvorište	projektirana izdašnost crpilišta (l/s)	instalirana izdašnost crpilišta (l/s)	maksimalna izdašnost crpilišta (l/s)	preradbeni kapaciteti (l/s)	moguće povećanje izdašnosti (l/s)	buduća izdašnost (l/s)
Jarčevac	40	25	40	15	440	480

Za plansko razdoblje 2015. godine ukupna potrošnja u maksimalnom danu potrošnje bila bi 96 l/sec što će se osigurati daljnjim proširenjem crpilišta "Jarčevac". Poseban naglasak treba staviti na daljnji razvitak crpilišta "Jarčevac" kao regionalnog crpilišta s obzirom na njegovu znatnu procijenjenu izdašnost od cca 400 l/sec. S obzirom na pretpostavljene količine uveliko prelaze potrebe za vodom područja vodoopskrbe Valpovo, planirano je da dio raspoloživih kapaciteta vode za svoje potrebe koristi vodoopskrbno područje Osijek. U tom pogledu postavljen je i Plan razvitka vodoopskrbe Županije. Zahvaćene vode preradile bi se na samoj lokaciji crpilišta, a potom distribuirale u pojedino vodoopskrbno područje.

Potrošnja vode

Veličina specifične norme potrošnje se izražava kao planirana ukupna srednja dnevna potreba vode po stanovniku. U njoj su sadržane predviđene potrebe vode za sve komponente (potrebe stanovništva, industrije, komunalne potrebe, gubici u mreži itd.). Predložene norme potrošnje sadrže u sebi i potrebe vode za industriju i gospodarstvo, osim zasebnih većih industrijskih potrošača. Planirane norme u naseljima s većim brojem stanovnika uvjetovane su i razvijenim postojećim sekundarnim i tercijarnim gospodarskim zahtjevima. Norme su utvrđene prema sljedećoj tablici:

BROJ STANOVNIKA	1998. godine (l/stan/dan)	2015. godine (l/stan/dan)
1.000-5.000	180	220
500-1.000	150	180
< 500	100	150

Vodonosna područja

U vodozaštitnom području potrebno je provoditi mjere zaštite od mogućeg zagađivanja u skladu s Odlukom o vodozaštitnom području crpilišta "Jarčevac" i "Vinogradi".

O d v o d n j a o t p a d n i h v o d a

Porastom životnog standarda i intenzivnom izgradnjom došlo je do intenziviranja ulaganja i izgradnje vodoopskrbnih sustava što je neminovno dovelo do znatnijeg povećanja potrošnje vode. Iskorištenu i upotrijebljenu vodu potrebno je u okviru propisane kvalitete što prije i što sigurnije odvesti te upustiti u recipijente (rijeke, vodotoke, melioracione kanale) kako one svojim procjeđivanjem u podzemlje i površinske tokove ne bi ugrožavale kvalitet podzemnih i površinskih voda koje se upotrebljavaju za vodoopskrbu ili pak kao tehnološka voda, a čije su količine i zalihe ograničene i svakim danom ih je sve manje.

Zatečena situacija s odvodnjom i pročišćavanjem otpadnih voda nije zadovoljavajuća, jer ne postoji organizirani sustavi odvodnje i pročišćavanja. Pojedinačna rješenja; septičke jame i drugi manji uređaji obično su građeni nestručno, ne držeći se osnovnih sanitarno tehničkih principa. Svi ti izvedeni sustavi i građevine odvodnje i pročišćavanja ne doprinose danas značajnijem smanjenju ukupnog tereta zagađenja i zaštiti recipijenata. Kvaliteta i način odvodnje otpadnih voda moraju biti u skladu s Pravilnikom o graničnim vrijednostima pokazatelja, opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama (NN 40/99).

Odvodnja oborinskih voda svih naselja na području Općine Petrijevci se trenutno vrši otvorenim kanalima u vodotoke, a odvodnja fekalnih voda riješena je izgradnjom septičkih jama i gnojnica. Stoga se u idućem razdoblju planiraju sljedeći zahvati na projektiranju i izgradnji odvodnog sustava Općine Petrijevci:

- dovršetak glavnog projekta odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda,
- početak aktivnosti na izgradnji glavnih kolektora odvodnog sustava.

Prema koncepcijskom rješenju odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda područja KP "Dvorac" Valpovo, a koje obuhvaća područje Grada Valpova, ali i Općine Petrijevci, odvodnja otpadnih voda podijeljena je na tri odvodna područja: Nard - Šag, Marjančaci i Bizovac.

Odvodno područje Bizovac obuhvaća naselja Normanci, Topoline, Cret Bizovački, Bizovac, Habjanovci, Brođanci, Novaki Bizovački, Samatovci, Ladimirevci, **Petrijevci i Satnica** (9.105 ES). Lokacija uređaja za pročišćavanje nalazi se u blizini Petrijevaca, a recipijent je rijeka Drava. Postoji mogućnost alternativnog rješenja odvodnje naselja Satnica, prema kojem bi se otpadne vode odvodile prema naselju Ladimirevci, u kojem je predviđen također alternativni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

U r e d e n j e v o d o t o k a i v o d a

Područje Općine Petrijevci gotovo u cjelosti (5.100 ha) pripada Slivnom području "Karašica-Vučica", osim manjeg dijela južno od ceste Osijek-Bizovac, koji pripada Slivnom području "Vuka".

Regulacijske građevine

Kroz područje općine prolazi rijeka Drava od km 27+775 do 38+800, ali Općini Petrijevci pripada samo 3,850 km, dok ostalo pripada općinama Darda i Jagodnjak. U cilju tehničkog održavanja rijeke Drave izrađeni su projekti čišćenja korita od nanosa rijeke Drave km 38+600 - 39+380, te projekt sanacije desne obale rijeke Drave km 37+655 - 40+390, a njihova realizacija ovisi o priljevu namjenskih financijskih sredstava.

Rijeka Vučica prolazi kroz područje Općine Petrijevci u dužini od 11,15 km. U tijeku je izrada Glavnog projekta regulacije rijeke Vučice od km 0+000 - 30+800 (izrađivač "Karašica-Vučica", Donji Miholjac). U narednom dvogodišnjem razdoblju planira se održavanje regulacijskih vodnih građevina.

Zaštita voda od zagađivanja

Osnovna mjera za zaštitu vode od zagađivanja je izgradnja zajedničkih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda naselja i industrije, te izbor adekvatnog recipijenta otpadnih voda. Na području Općine Petrijevci izgrađen je vodoopskrbni sustav, kojem upravlja KP "Dvorac" iz Valpova, a sustav javne kanalizacije nije izgrađen, pa se otpadne vode ispuštaju u septičke jame.

Postoji rješenje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na distribucijskom području KP "Dvorac", kojim se predviđa izgradnja kanalizacije za naselje Satnica i Petrijevci. Tim bi se rješenjem sustav odvodnje otpadnih voda Bizovac-Ladimirevci spojio na sustav Petrijevci-Satnica preko zajedničkog uređaja za pročišćavanje kod Petrijevaca, s ispuštom u rijeku Dravu. U varijantnom bi se rješenju otpadne vode naselja Satnica odvodile prema naselju Ladimirevci, gdje je također predviđena alternativna lokacija uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

U cilju osiguranja i zaštite od zagađivanja vode za piće, utvrđena su vodozaštitna područja crpilišta. Na području Općine Petrijevci nalazi se crpilište Jarčevac, te se dio općine sjeverno od naselja Petrijevci i Satnica (uključujući i područja naselja) nalazi u širem vodozaštitnom području (III.b zona).

Dio općine od granice s Gradom Osijekom i Općinom Čepin, do ulaza u mjesto Petrijevci na cesti Osijek-Petrijevci vodozaštitno je područje (III.b zona) crpilišta Vinogradi, koje se nalazi na području Grada Osijeka. Zaštita svih crpilišta provodi se u skladu s Odlukama o vodozaštitnim područjima crpilišta.

Obrana od poplava

Stupanj reguliranosti vodotoka na području Općine Petrijevci je zadovoljavajući, a sustav za obranu od poplava štiti područje Općine Petrijevci od velikih voda rijeke Vučice. Krune obrambenih nasipa nadvišene su 0,50 m iznad vodostaja Vučice, koji odgovara koti maksimalnog vodostaja Drave 1966. godine. Na području općine uspostavljena je i automatska vodomjerna postaja Jelengrad (na lijevoj obali Vučice u km 7+800 kod mosta Jelengrad), na kojoj se bilježe visoki vodostaji Vučice prouzročeni obilnim oborinama u gornjem dijelu sliva, kao i visoki vodostaji prouzročeni visokim vodostajima Drave.

Na području općine nalazi se i dio glavnog dravskog nasipa u dužini od 1,3 km. Krana nasipa nadvišena je za 1,20 m iznad kote maksimalnog vodostaja Drave 1972. godine, te zadovoljava kriterij za obranu od velikih voda 100-godišnjeg povratnog perioda. Tijekom domovinskog rata nasip je teško oštećen, te predstoji sanacija duž čitave trase.

Ukupna duljina kanala I. reda na području Općine Petrijevci iznosi 11,1 km, a odnosi se na vodotok Vučicu (od stacionaže 0+000 (utok u rijeku Dravu) do stacionaže 11+150. Ukupna duljina kanala II. i IV. reda na području Općine Petrijevci iznosi 53,2 km (prosječna dubina 1,5 m i širina 8,0 m). Povratni nasip uz Vučicu je izgrađen uz lijevu obalu u ukupnoj dužini od 664 m.

U narednom dvogodišnjem razdoblju planira se sanacija i održavanje nasipa, te provođenje obrane od poplava. Također, ovisno o odluci i dinamici izgradnje višenamjenskih vodnih stuba na rijeci Dravi, područje Općine Petrijevci našlo bi se u zoni akumulacije planirane VS Osijek, s pregradnim profilom u km 31+100 rijeke Drave. Kako obodni nasipi akumulacije presijecaju i pregrađuju ušća pritoka Drave, to će kao nužnu posljedicu imati dislokaciju postojećih ušća pritoka, te spajanje i formiranje novih tokova.

Inundacijski pojas

U svrhu tehničkog održavanja vodotoka, provođenja obrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog djelovanja voda Zakonom o vodama (NN 107/95) definiran je inundacijski pojas. S obzirom na postojanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, razlikuje se uređeni i neuređeni inundacijski pojas. Dio neuređenog inundacijskog pojasa uz desnu obalu rijeke Drave (od km 27+775 do 28+800 nalazi se na području Općine Petrijevci. U predmetnom je pojasu zabranjeno obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda. Vanjska granica neuređenog inundacijskog pojasa desne obale rijeke Drave na potezu od km 27+775 do 28+290 (početak vikend naselja) nalazi se oko 20 m južno od visoke obale, a na potezu od km 28+290 do 28+820 (područje vikend naselja) kreće se od 15 do 60 m južno od visoke obale.

U tijeku je postupak utvrđivanja vanjske granice neuređenog inundacijskog pojasa na dionici od km 29+350 (ušće Vučice u Dravu) do km 33+000. U narednom dvogodišnjem razdoblju planira se određivanje vanjske granice neuređenog inundacijskog pojasa uz rijeku Dravu i rijeku Vučicu.

Melioracijska odvodnja

Melioracijska odvodnja je rješavana u okviru postupka provođenja postupka komasacije za katastarsku općinu Petrijevci tijekom šezdesetih godina, ali i tada djelomično (postupak tzv.»suhe komasacije»). Površinska odvodnja je detaljnije rješavana na površinama PPK Valpovo. Budući da sustav u razdoblju 1990.-1996.godine nije bio održavan, potrebno ga je dovesti u stanje normalne funkcionalnosti, te nadalje redovito provoditi tehničko i gospodarsko održavanje sustava. Najveće površine I. i II. klase zemljišta s izraženim vrlo visokim stupnjem vlaženja nalaze se na Slivnom području "Karašica-Vučica", koje obuhvaća veći dio Općine Petrijevci. Osnovni melioracijske građevine za odvodnju je rijeka Vučica (melioracijske građevine I. reda), a detaljne melioracijske građevine su sabirni ili grupni kanali (melioracijske građevine III. reda) i parcelni ili detaljni kanali (melioracijske građevine IV. reda).

Na području općine koje pripada Slivnom području "Karašica-Vučica" dužina detaljnih objekata iznosi 53,197 km, a na dijelu koji pripada Slivnom području "Vuka" iznosi 25 km. Granicom Općine Petrijevci i Općine Čepin (Slivno područje "Vuka") prolazi u dužini 9,6 km glavni odvodni kanal Poganovačko-kravički (melioracijske građevine II. reda). U narednom dvogodišnjem razdoblju planira se održavanje i izgradnja vodnih sustava za melioracijsku odvodnju. Ne planiraju se zemljani radovi na dogradnji kanalske mreže III. i IV. Reda, odnosno dogradnja će se vršiti djelomično po potrebi za kvalitetnijom odvodnjom pojedinih dijelova općine.

Uređenje vodotoka i voda

Radi kvalitetne zaštite od štetnog djelovanja voda i boljeg korištenja voda Vučice (vodotok I. reda) u tehnološke i druge svrhe izrađen je projekt regulacije Vučice u duljini od tridesetak km, između ostalog i na dijelu koji prolazi kroz Općinu Petrijevci. Na tom dijelu se zatvara spoj koji je nastao između Vučice i Drave i tok se usmjerava prema postojećem koritu, odnosno prema postojećem ušću vodotoka, a planira se i gradnja popratnog nasipa s odvodnim kanalom uz desnu obalu, kao i djelomična zaštita dna i pokosa, te izgradnja regulacijskih građevina.

Energetsko korištenje voda

Izgradnja višenamjenskih vodnih stuba na rijeci Dravi ima niz pozitivnih utjecaja na šira kretanja u širem gravitacijskom području npr. zapošljavanje, razvoj pojedinih industrija (blizina raspoložive vode i energije), te razvoj prometa. Izgradnjom akumulacija stvaraju se uvjeti za natapanje poljoprivrednih površina, opskrbe ribnjaka i industrije vodom iz gravitacijskih dovoda. Također se stvaraju povoljni uvjeti plovidbe (veće dubine, manje brzine). Sjeverni dio Općine Petrijevci našao bi se u zoni utjecaja akumulacijskog jezera VS Osijek. Zahvati na uređenju rijeke Drave smatraju se potencijalnim i usklađivat će se s potrebama zaštite prostora i Strategijom razvoja vodnogospodarskog i prometnog sustava Države.

Uređenje vodotoka za plovidbu

U odnosu na planiranu plovidbu Dravom od Aljmaša do ušća Ždalice (rkm 0+000 do 198+600) analize su pokazale da Drava kakva je sada, gledajući ovaj potez u cjelini, ne može biti svrstana niti u jednu klasu plovnog puta prema klasifikaciji Europskog ekonomskog komiteta ECE, ali plovidba je moguća i realizira se u skromnom opsegu. Rješenje plovnog puta na Dravi traži se u sklopu višenamjenskog rješenja, odnosno izgradnje vodnih stuba VS Novo Virje, VS Barcs, VS Donji Miholjac i VS Osijek. Analizom je utvrđena ekonomska opravdanost uređenja i izgradnje plovnog puta. Ocijenjeno je da će promet Dravom i Dunavom imati u bliskoj budućnosti svoje značajno mjesto u gospodarstvu Hrvatske.

Nasipi

Prvi počeci izgradnje obrambenih nasipa datiraju iz prošlog i s početka ovog stoljeća. Nasipi su bili izgrađeni na primitivan način i nedovoljnih dimenzija. Nakon katastrofalnih poplava 1965. i 1972. godine pristupilo se nadogradnji sustava za obranu od poplava kao i izgradnji novih nasipa. Može se konstatirati da je stupanj reguliranosti vodotoka zadovoljavajući, a izgrađeni sustav za obranu od poplava štiti područje Općine Petrijevci, osim dijelova nasipa oštećenih tijekom domovinskog rata, čime je smanjen stupanj zaštite.

Glavni dravski nasip nalazi se na lijevoj obali rijeke Drave, a trasa je položena tako da se početak nasipa veže na mađarsku obrambenu liniju na državnoj granici, a završava na području Općine Darda odakle se nastavlja nasip "Drava - Dunav". Kruna nasipa je nadvišena 1,20 m iznad kote maksimalnog vodostaja rijeke Drave 1972. godine i zadovoljava kriterij za obranu od velikih voda 100 - godišnjeg povratnog perioda. Tijekom domovinskog rata nasip je teško oštećen, te predstoji sanacija i detaljno deminiranje cijele trase nasipa.

Prema postojećim planskim dokumentima vodnoga gospodarstva te ovisno o odluci i dinamici izgradnje višenamjenskih vodnih stuba na rijeci Dravi područje Općine Petrijevci našlo bi se u zoni akumulacije planirane VS Osijek sa pregradnim profilom na km 31+100 rijeke Drave. Izgradnjom planiranih vodnih stuba nameće se problem uređenja korita i zaštite od poplava pritoka rijeke Drave. Obodni nasipi akumulacija predviđenih vodnih stuba presjecaju i pregrađuju postojeća ušća pritoka rijeke Drave što ima kao nužnu posljedicu dislokaciju postojećih ušća pritoka, spajanje i formiranje novih tokova.

Na slivnom području Karašice i Vučice, a u svrhu zaštite obradivih površina i naselja izgrađivan je sustav objekata za obranu od poplava. U tu svrhu su izgrađeni obrambeni nasipi kako uz glavne vodotoke tako i kanale II. reda. Budući su vodotoci razvrstani u vodotoke od državnog interesa-državne vode i vodotoke lokalnog značaja-lokalne vode i sustav obrane od poplave je razdvojen, odnosno formirani su planovi obrane od poplava, i to Državni plan obrane od poplave i Županijski plan obrane od poplave. U okviru Državnog plana obrane od poplave razvrstani su vodotoci Vučica i Karašica i oteretni kanal Karašica-Drava.

Usporni nasip uz lijevu obalu rijeke Vučice nalazi se na potezu Petrijevci-Valpovo-Marijanci od rkm 10+690 do 13+948, duljina nasipa je 3,258 km i brani područje od cca 484 ha obradivih površina, cestu Šag - Petrijevci, te naselja Šag i Nard od uspora u rijeci Vučici prouzrokovanih visokim vodostajima rijeke Drave. U dužini od 1 km nasip se nalazi na području Općine Petrijevci. Kruna nasipa je nadvišena 0,5 m iznad kote maksimalnog vodostaja rijeke Drave 1966. godine.

Duhovno-rekreacijski centar EMAUS

3.6. POSTUPANJE S OTPADOM

Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske na području Županije potrebno je odrediti jednu lokaciju za skladištenje i deponiranje opasnog otpada, te 6 lokacija prikupljališta otpada. Na području Općine Petrijevci ne predlaže se lokacija prikupljališta opasnog otpada.

3.6.1. Tehnološki otpad

Na području Općine Petrijevci nema gospodarskih ili drugih subjekata koji stvaraju tehnološki otpad. Eventualna privremena odlagališta tehnološkog otpada urediti će se na mjestima njegovog nastajanja. Sva postojeća privremena odlagališta nužno je što prije sanirati i opremiti nužnom opremom za zaštitu okoliša najmanje do razine koja je potrebna za dobivanje uporabne dozvole, tj. kao ekološki prihvatljive građevine za odlaganje tehnološkog otpada. Proizvođači otpada trebali bi nastojati izmijeniti tehnološke procese, tehnička rješenja, korištenje sirovina, smanjiti ili izbjegnuti nastajanje tehnološkog otpada tako da ga što više recikliraju u vlastiti proizvodni proces ili skupljaju i plasiraju kao sekundarnu sirovinu drugim proizvodnim djelatnostima.

3.6.2. Komunalni otpad

Komunalni otpad je otpad iz kućanstava, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina i otpad sličan otpadu iz kućanstava koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima. Specifične količine otpadaka po stanovniku na dan kreću se u granicama od 0,49-0,62 kg/dan/stanovniku za gradska naselja te 0,50 kg/dan/stanovniku za ostala naselja.

Općina Petrijevci, preko koncesionara tvrtke DRAIVA d.o.o. Petrijevci, organizira skupljanje otpada od stanovništva i privrednih subjekata, s odvozom na komunalnu deponiju u Valpovu. Današnja količina otpada koja se stvara na području općine iz izvora kao što su kućanstva i uslužne djelatnosti je mala, te se smatra da je za sada zbrinjavanje otpada riješeno na odgovarajući način.

S obzirom na odredbe PPOBŽ-a, PPUO-om Petrijevci za područje Općine Petrijevci određuje se lokacija za odlaganje komunalnog otpada (kontrolirana komunalna deponija) na lokaciji kčbr.972 K.O.Satnica, koja je označena na kartografskom prikazu broj **3.A. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora.**

Međutim, treba imati u vidu činjenicu da se izrađuje posebna Studija o zajedničkom odlaganju komunalnog otpada na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije (regionalna deponija). U slučaju izgradnje regionalne komunalne deponije za potrebe Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije (zajedničko deponiranje komunalnog otpada za više gradova/općina), ova lokacija za izgradnju kontrolirane komunalne deponije za potrebe Općine Petrijevci nije obvezujuća.

Zamišljeno je da se u konačnosti komunalni otpad s područja Općine Petrijevci sabire na postojećoj deponiji komunalnog otpada (Valpovo), odakle će se transportirati i trajno zbrinjavati u regionalnoj deponiji komunalnog otpada.

Prilikom prikupljanja, poznato je da se postupnim uvođenjem odvojenog skupljanja i iskorištavanja korisnih sastojaka iz komunalnog otpada mogu bitno smanjiti troškovi odlaganja, proširenja i održavanja odlagališta, te ostvariti prihod od prodaje materijala koji se mogu iskorištavati kao sekundarne sirovine. Uz sve ove financijske efekte ujedno se minimalizira štetan utjecaj na okoliš, što ni u kom slučaju nije od manjeg značenja. Stoga bi barem u naselju Petrijevci bilo potrebno uspostaviti sustav gospodarenja komunalnim otpadom, te riješiti odvojeno skupljanje pojedinih korisnih komponenti komunalnog otpada. Uz pretpostavku da se u cijelosti koristi potencijal količina kroz izdvojeno skupljanje papira i kartona, stakla, metala i biološkog otpada, odlagalo bi se svega cca 50 % ukupne količine komunalnog otpada, što znači da je vijek trajanja odlagališta komunalnog otpada moguće znatno produžiti.

Odvoz glomaznog otpada s područja Općine Petrijevci provodi se jednom mjesečno.

3.6.3. Opasni i posebni otpad

Problematika zbrinjavanja opasnog i posebnog otpada (nisko i srednje radioaktivnog otpada) ima osobitu važnost s gledišta zaštite okoliša i prirodnih resursa, te je zbrinjavanje opasnog otpada zakonom ustrojeno na razini Države. Trajno odlaganje opasnog, nisko i srednje radioaktivnog otpada koji se pojavljuje u industriji, energetici, zdravstvu i drugim djelatnostima Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99) na prostoru Osječko-baranjske županije nije predviđeno. Na temelju podataka Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja - Uprave za zaštitu okoliša, Odjela za otpad, na području Općine Petrijevci nema tvrtki koje imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti postupanja s opasnim otpadom.

Na području Županije opasni otpad se evidentira i transportira do mjesta uništavanja ili deponiranja. Trenutno se prikuplja putem specijaliziranih poduzeća samo otpadno motorno ulje koje se spaljuje. Ostali opasni otpad transportira se u Zagreb na pirolitičku obradu (lijekovi, kemikalije, ambalaža od opasnih tvari i sl.) u organizaciji poduzeća koji otpad produciraju. Prikupljeni podaci za izradu Studije mogućnosti osnivanja i rada regionalnog odlagališta Istočne Slavonije govore o količini od 8.185 t opasnog otpada za 1998. godinu, dok nema podataka o količinama opasnog otpada na području Općine Petrijevci.

Odlaganje opasnog otpada koji nastaje ili će nastajati na području Općine Petrijevci može se vršiti isključivo na lokacijama određenim Prostornim planom Osječko-baranjske županije.

3.6.4. Inertni otpad

Inertni otpad je otpad koji uopće ne sadrži ili sadrži malo tvari koje podliježu fizikalnoj, kemijskoj i biološkoj razgradnji pa ne ugrožavaju okoliš. Riječ je uglavnom o zemljanim iskopima i građevinskoj štuti. Trenutno stanje u građevinarstvu i veličini investicija u građenje ne daju previše otpada ovog tipa. Iz porušenih naselja štuta se odvozila na više privremenih deponija da bi na kraju završila na nekom od postojećih deponija uz naselja. Dio prikupljenog inertnog otpada koristi se na nekim deponijama za prekrivanje prikupljenog komunalnog otpada, no ostatak se direktno odlaže na deponije i zauzima dragocjeni prostor (površinom/volumenom).

3.6.5. Čišćenje divljih deponija i sanacija bivših odlagališta

Zbog nedostataka sustava prikupljanja komunalnog otpada, a dijelom zbog nedostatka ekološke svijesti, koja se nadovezuje i na tradicionalno seosko odbacivanje otpadaka u prirodu (s velikom razlikom u današnjoj strukturi otpada od onoga tradicionalnoga), kontinuiran i težak problem su divlje deponije otpada u prirodi. U odnosu na stanje iz prošlosti vidi se određen pomak, jer se ipak poduzimaju akcije čišćenja ili zatrpavanja divljih deponija, od kojih se neke više ne obnavljaju.

3.7. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Zaštita okoliša je cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvoja. Osnovni ciljevi zaštite okoliša su:

- trajno očuvanje izvornosti, biološke raznolikosti prirodnih zajednica i očuvanje ekološke stabilnosti,
- očuvanje kakvoće žive i nežive prirode i racionalno korištenje prirode i njenih dobara,
- očuvanje i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajolika, unapređenje stanja okoliša i osiguravanje boljih uvjeta života.

Zaštita okoliša postiže se praćenjem, sprječavanjem, ograničavanjem i uklanjanjem nepovoljnih utjecaja na okoliš, te poticanjem upotrebe proizvoda i korištenje proizvodnih postupaka najpovoljnijih za okoliš. Potrebno je imati uravnotežen odnos zaštite okoliša i gospodarskog razvoja i sprovesti sanaciju već ugroženih dijelova okoliša. Zaštita okoliša podrazumijeva planiranje i korištenje prostora, tako da se u njemu osigurava življenje i gospodarski razvoj uz istovremenu brigu za trajno očuvanje razvojnih potencijala. Prostorno planiranje je jedan od značajnijih instrumenata zaštite okoliša, te stoga pravilno planiranje i usmjeravanje ukupnih aktivnosti na određenom prostoru bitno sprječavaju narušavanje kvalitete okoliša, odnosno pospješuju njegovo unapređenje.

Planiranje gospodarenja okolišem je dio prostornog planiranja, a potrebno je zbog iznalaženja najefikasnijeg i održivog korištenja izvora i mogućnosti sagledavanja svih sastavnica koje utječu na stanje u prostoru. Ovaj Prostorni plan utvrđuje ciljeve i interese koji se na području obuhvata trebaju ostvariti vodeći računa da korištenje prostora osigura sanaciju, zaštitu i unapređenje stanja okoliša. U procesu planiranja uz zaštitu okoliša, u svezi sa svim budućim aktivnostima, moraju se utvrditi mjere zaštite okoliša od utjecaja do sada korištenih objekata, te mjere za zaštitu tla, voda, zraka, biljnog i životinjskog svijeta, krajolika, kulturnih i prostornih vrijednosti od svih vidova već pristunog i eventualnog budućeg onečišćenja. Kontinuirano praćenje stanja okoliša, započeto izradom i donošenjem "Izvešća o stanju okoliša Osječko-baranjska županije", treba nastaviti izradom dokumenata u svrhu zaštite i unapređenja okoliša, te uspostaviti učinkoviti sustav ostvarivanja te zaštite.

Okoliš Općine Petrijevci je očuvan i kao takav potencijalno predstavlja vrijedno dobro održivog razvoja. Samo u pojedinim segmentima okoliš je izložen pritiscima naročito otpadom, otpadnim vodama, da se traže racionalni postupci za njegovu sanaciju, koja ne može biti niti jednostavna niti jeftina. Također neke tendencije razvoja upozoravaju na neophodne preventivne mjere, kako se stanje okoliša ne bi pogoršalo. Zaštita okoliša s aspekta realizacije prostornih planova provodi se u obliku preventive kod izdavanja lokacijskih dozvola kojima se utvrđuju mjere zaštite i sanacije osobito vrijednih i ugroženih dijelova okoliša, ostale mjere zaštite okoliša i prirode (izdavanje vodopravnih, sanitarno - tehničkih i higijenskih uvjeta), te u zakonom predviđenim slučajevima potreba izrade studije o utjecaju na okoliš.

3.7.1. Zaštita tla

Specifičan vid zagađenja tla je nekontrolirano odlaganje krutog i tekućeg (otpadna ulja) otpada. Devastiranjem tla na takav način vrlo često dolazi do posljedica koje onemogućavaju ili veoma otežavaju njihovo privođenje planiranoj namjeni, a naročito uređenje u zelene površine. Devastaciji su naročito izložene upravo javne površine, korita vodotoka, te površine uz prometnice i puteve, koje predstavljaju potencijal za ozelenjavanje i trajno uređenje, čime problem postaje izraženiji. Zagađenje tla u okolici grada često uzrokuje nestručna primjena agrotehničkih mjera što može dovesti do bitnih poremećaja ekosistema i narušavanja prirodnih odnosa.

Kod utjecaja na tlo potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati oštećenja njegovih prirodnih funkcija, te njegovih funkcija arhiviranja prirodne i kulturne povijesti. Sve površine tla sposobne za poljoprivrednu proizvodnju raspoređene su prema plodnosti u osam bonitetnih klasa i dvije potklase u svakoj klasi. Poljoprivredna tla dijele se po njihovoj kakvoći u šest skupina pri čemu su u I. skupini najpovoljnija poljoprivredna tla. Procjena kakvoće šumskih tala utvrđuje se bodovanjem trajnih svojstava njihove plodnosti. Uzme li se u obzir podjela tala između poljoprivrede i šumarstva, tada šumarstvu pripadaju V, VI i VII bonitetna klasa.

Na području istočne Hrvatske prisutno srednje i jako oštećenje tala uzrokovano pesticidima i drugim biocidima, komunalnim i industrijskim otpadnim vodama, smanjenjem humusa, stagnacijom vode u tlu, kvarenjem strukture i zbijanjem tla, izgradnjom naselja, tvornica te trajnih građevinskih objekata. Zaštita tla od onečišćenja provodi se u funkciji zaštite poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje zdrave hrane, te zaštita zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta. Kroz izradu plana nastojalo se racionalno koristiti poljoprivredno zemljište te smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe putem usklađivanja interesa svih korisnika prostora. Promjena namjene poljoprivrednog zemljišta ograničena je zakonom, te se za promjenu namjene plaća naknada koja se koristi namjenski za programe i mjere osposobljavanja neplodnog zemljišta i povećanje proizvodne sposobnosti ostalog zemljišta. Zbog zaštite i sprečavanja ovakvih nepovoljnih utjecaja na tlo potrebno je poduzimati sljedeće mjere i aktivnosti:

- održivim korištenjem proizvodnih resursa stvoriti ekološki prihvatljive proizvode i sustave proizvodnje hrane, u svrhu očuvanja i zaštite prirodnog okoliša,
- podupirati organsko-biološku poljoprivredu, a odgovarajućim mjerama u poljoprivredi svesti upotrebu kemijskih sredstava na neophodni minimum, te posebnim mjerama stimulirati ekološku obradu zemlje,
- spriječiti zagađivanje zraka iz kojeg se štetni slojevi i teški metali talože u tlo,
- osigurati financijske i organizacijske uvjete za čišćenja svih divljih deponija, efikasno sprečavati njihovo obnavljanje, te sanirati postojeće legalne deponije otpada,
- provoditi racionalnu postupnu izgradnju kanalizacijske mreže s uređajima za pročišćavanje otpadnih voda,
- eksploataciju mineralnih sirovina provoditi na temelju posebne studije gospodarenja mineralnim sirovinama, koja će uz druge kriterije valorizirati kvalitetna poljoprivredna tla, te ih zaštititi,
- sadnjom zaštitnih šuma smanjiti utjecaje erozije,
- posebnim mjerama smanjivati negativne učinke prometa i havarija u eksploataciji i prijevozu nafte,
- predvidjeti preventivne i operativne mjere zaštite, dojave, blokade i postupke sanacije za slučaj izlivanja nepovoljnog medija u okoliš.

3.7.2. Zaštita voda

Dominantan izvor zagađenja su otpadne vode, ali nisu zanemarivi ni ostali izvori zagađenja (kao ispiranje zagađenih površina i prometnica, erozija i ispiranje tla, aplikativna sredstva u poljoprivredi, gnojišta, prirodna zagađenja i slično). Postoji mogućnost i povremenih izvanrednih zagađenja uslijed havarija, remonta, nepažnje i sličnog, s obzirom na nepostojanje kanalizacijskog sustava. Monitoring ispitivanja kvalitete površinskih voda je prema ustaljenom programu "Hrvatskih voda". Na mjernim mjestima se vrši uzorkovanje i analiziranje sljedećih parametara: vodostaj, temperatura zraka, temperatura vode, pH elektrovodljivost, boja, miris, otopljeni kisik, zasićenje kisikom, BPK5, KPK, suspendirana tvar, ukupni ostatak, sagorljivi ostatak, nitriti, nitrati, fosfati, amonijak, NBK – najvjerojatniji broj koliformnih bakterija, broj aerobnih bakterija i indeks saprobnosti.

Svrstavanje voda u vrste obavlja se temeljem Uredbe o klasifikaciji voda (NN 77/98.) na osnovi izračunate mjerodavne vrijednosti parametara analiziranih uzoraka vode. Područja na kojima se nalaze izvorišta moraju biti zaštićena od namjernog ili slučajnog zagađenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili na njenu izdašnost.

U cilju osiguranja i zaštite od zagađivanja vode za piće, utvrđena su vodozaštitna područja crpilišta. Na području Općine Petrijevci nalazi se crpilište Jarčevac, te se dio općine sjeverno od naselja Petrijevci i Satnica (uključujući i područja naselja) nalazi u širem vodozaštitnom području (III.b zona). Dio općine od granice s Gradom Osijekom i Općinom Čepin, do ulaza u mjesto Petrijevci na cesti Osijek-Petrijevci vodozaštitno je područje (III.b zona) crpilišta Vinogradi, koje se nalazi na području Grada Osijeka. Zaštita crpilišta provodi se u skladu s Odlukama o vodozaštitnim područjima crpilišta.

3.7.3. Zaštita zraka

Za Općinu Petrijevci ne provode se mjerenja i ispitivanja kakvoće zraka. Zakonom se propisuje i uspostavljanje mjerenja posebne namjene radi provjere utjecaja na okoliš nekog izvora emisije u slučaju osnovane sumnje ili pritužbi građana da je došlo do prekomjernog onečišćenja zraka. Najveća opasnost od zagađenja prijete od sve intenzivnijeg kolnog prometa. Izgaranje fosilnih goriva u automobilskim motorima direktno utječe na povećanu koncentraciju ugljikovodika, ugljičnog monoksida, sumpornog dioksida i dušikovog oksida u zraku, što direktno utječe prvenstveno na ljudsko zdravlje, te na biljni fond u naselju. Posrednim putem dolazi do zagađenja voda i tala, a osim toga onečišćenje zraka dovodi do pojačanog onečišćenja zgrada i korodiranja metala. Mjere za zaštitu zraka od zagađenja prometom mogu se svesti na:

- **prometne mjere:** dislociranje frekventnijih prometnih tokova iz gradskog centra i njihovo usmjeravanje na alternativne prometne pravce smanjiti će intenzitet prometa u gusto naseljenim urbanim područjima.
- **zaštitne mjere:** moguće zaštitne mjere nisu vezane s velikim ulaganjima, a izuzetno su efikasne kao mjera zaštite u prizemnim slojevima. Radi se o uređenju adekvatnih zelenih površina kojima se osigurava zaštitni zeleni tampon između prometnica i okolne gradnje. U ugroženijim dijelovima zeleni pojas se osim drvoreda može sastojati i iz grmolikog parternog zelenila kako bi se formirala barijera koja sprečava penetraciju štetnih tvari u pješački i stambeni dio ulice.

Sve je aktualniji problem zaštite zraka od mogućeg zagađenja koje uzrokuju gospodarski pogoni. Prilikom izgradnje novih pogona potrebno je provoditi preventivne mjere zaštite koje uključuju izradu stručnog elaborata za izdavanje lokacijske dozvole i, po potrebi, studiju utjecaja na okoliš s prijedlogom mjera za sprečavanje eventualnih negativnih utjecaja. Za postojeće pogone koji predstavljaju potencijalni izvor zagađenja zraka potrebno je :

- mjerenjem pratiti postojeće emisije i procijeniti moguće štetne utjecaje na okolinu,
- u slučaju utvrđene nedozvoljene emisije poduzeti potrebne mjere za njeno smanjenje,
- ukoliko prostorne mogućnosti to dozvoljavaju realizirati zeleni pojas između radnih i stambenih sadržaja.

Temeljem Uredbe o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora - "Uredba o GVE" (NN 140/97.), sve postojeće industrijske građevine moraju do 2005. godine uskladiti svoje emisije s graničnim vrijednostima emisije kako je propisano navedenom Uredbom.

3.7.4. Zaštita od buke i vibracija

Utjecaj buke na zdravlje i psihičko raspoloženje ljudi, te kao rezultat toga i kvalitetu uvjeta života veoma je velik te se zbog toga intenzivna buka smatra jednim od najneugodnijih utjecaja na životnu okolinu u gradu. Uz buku su često vezane i vibracije koje imaju negativan utjecaj na kvalitet građevnog fonda.

Prostorni plan uređenja Općine Petrijevci
OBRAZLOŽENJE

Zakonom o zaštiti od buke (NN 17/90) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj rade i borave ljudi (NN 37/90) propisane su najviše moguće dopuštene razine buke na vanjskim prostorima koje iznose:

zona	namjena prostora	najviše dopuštene razine vanjske buke u dBA	
		dan	noć
1.	Bolničke zone, oporavilišta, zone odmora i rekreacije kulturno - povijesni lokaliteti i veliki parkovi	50	40
2.	Stambena gradska područja, ostala naselja, turističke zone, kampovi i zone odgojno – obrazovnih institucija, znanstveno - istraživački instituti	55	45
3.	Poslovno - stambena zona sa građevinama javne namjene izvan gradskog središta, dječja igrališta	60	50
4.	Poslovno - stambena zona sa građevinama javne namjene unutar gradskog središta, zone duž autoputeva i glavnih gradskih prometnica	65	50
5.	Industrijska, skladišna i servisna područja, te područja transportnih terminala, bez stanova	unutar zona - u skladu s propisima zaštite na radu na granici zona - buka ne smije prelaziti dopuštene razine u zoni s kojom graniči na granici zona - buka ne smije prelaziti dopuštene razine u zoni s kojom graniči	

Do sada na području Općine Petrijevci nije bilo sustavne kontrole i praćenja razine buke jer nadležne službe ne raspolažu odgovarajućim uređajima za mjerenje. Iako današnja situacija u pogledu ugroženosti od buke nije kritična, registriran je niz primjedbi građana vezanih na prekoračenje razine buke i remećenje normalnog življenja u neposrednoj okolini stana. Većina primjedbi se odnosi na buku iz ugostiteljskih radnji ili buku koji stvaraju određene djelatnosti ili instalirani uređaji (autolakirnice, kompresori i sl.).U cilju smanjenja buke potrebno je:

- otklanjati izvore buke ili smanjivati razinu buke na dopuštenu razinu,
- zabraniti rad bučnih djelatnosti i ugostiteljstva u noćnim satima, osim onih koji ispunjavaju potrebne tehničke uvjete,
- odrediti zone u kojima bi bila dopuštena viša i niža razina buke (karta buke).

3.7.5. Zaštita šuma

Šume su, kako po svojoj znatnoj površini tako i po svojstvima, važan čimbenik u ukupnom i uravnoteženom ekološkom sustavu i to kroz:

- utjecaj na klimu i održanje prirodnih procesa,
- zaštitne funkcije šuma.

Šume su, zajedno s vodama i tlom, najefikasniji prirodni sustav za ublažavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš i održavanje stabilnosti ekosustava. Mjere za sprečavanje nepovoljnih utjecaja na šume provode se najefikasnije kvalitetnim gospodarenjem šumama. Stoga se šumama i šumskim zemljištem treba gospodariti na način da se u njima održava biološka bioraznolikost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i drveni potencijal, u svrhu što kvalitetnijeg ispunjavanja gospodarske, ekološke i socijalne funkcije šuma.

3.7.6. Zaštita krajolika

Po prirodnim elementima i vrijednostima područje je vrlo zanimljivo i bogato. Karakteristična prirodna obilježja treba sačuvati, pogotovo autohtono raslinje. Dužnost nam je zaštititi prirodnu baštinu neovisno o tome, što izuzetno vrijedni predijeli krajobraza nisu proglašeni kao zaštićeni dijelovi prirode. Posebno je značajan vizualni doživljaj ukupnog pejzaža toka rijeke Drave, te se u tom smislu ne bi smijelo ništa mijenjati.

Krajobraz uz rijeku treba zadržati u onolikoj mjeri koliko traži vizura, a eventualne izmjene dozvoliti dublje u kopnu, u smislu uređenja obale i obogaćenja iste sadržajima koji neće narušiti sklad niti uništiti karakteristična obilježja flore i faune na tim područjima (šport, rekreacija, turizam). Estetske vrijednosti krajolika treba njegovati, jer su pejzažno najvrijednije cjeline ujedno i najosjetljiviji ekosustavi.

3.7.7. Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti

Biološka raznolikost prirodno je podložna stalnim promjenama te su mnoge biljne i životinjske vrste tijekom evolucije i prirodno iščezle. U današnje vrijeme čovjek je glavni krivac za ubrzano izumiranje vrsta. I na području Hrvatske ovaj je proces jednako izražen. Temeljna metoda očuvanja biološke raznolikosti je utemeljenje zaštićenih dijelova prirode što je uvaženo kao plansko opredjeljenje.

Osim zaštićenih dijelova prirode pojedine biljne i životinjske vrste također su zaštićene Zakonom o zaštiti prirode. To su prvenstveno vrste koje su ugrožene ili rijetke u Hrvatskoj, ali i neke druge vrste npr. one koje su ugrožene na međunarodnoj razini pa nas na njihovu zaštitu obvezuju različite međunarodne konvencije.

Pored zakonskog zaštićivanja pojedinih vrsta i prostora, važno je u sve ljudske djelatnosti ugrađivati mjere zaštite biološke raznolikosti. Zaštita staništa na prostorima koji se gospodarski koriste unapređuje se provođenjem smjernica zaštite prirode od strane poljoprivrednih, šumskih, vodoprivrednih, prostorno-planskih i drugih službi. Za pravo stanje prirode potrebno je izvršiti inventarizaciju, kartiranje, valorizaciju i procjenu ugroženosti flore, faune i njihovih staništa radi njihove zaštite i planiranja ostalih aktivnosti u prostoru.

3.7.8. Ugroženi i degradirani prostori

Uz uređenje ugroženih i devastiranih prostora potrebno je i dalje obratiti posebnu pažnju na održanje kvalitete uređenja svih ostalih gradskih prostora, pri čemu su naročito ugroženi dijelovi grada koji još nisu privedeni adekvatnoj planskoj namjeni, te planirane parkovne i zaštitne zelene površine koje su često zapuštene i služe kao divlje deponije otpada.

3.7.9. Procjena posljedica tehnoloških nesreća

Sukladno Zakonu i potvrđivanju Konvencije o prekograničnim učincima industrijskih nesreća i obvezama koje iz toga proizlaze, potrebno je pri odlučivanju o lokaciji o opasnim djelatnostima uzeti u obzir:

- rezultate analize i ocjenu rizika, uključujući ocjenu fizičkih značajki područja,
- procjenu rizika po okoliš, uključujući posljedice prekograničnih učinaka,
- procjenu novih opasnih djelatnosti koje bi mogle biti izvor rizika,
- razmatranje lokacije za nove i značajne izmjene na postojećim opasnim djelatnostima na sigurnoj udaljenosti od postojećih središta naseljenosti, te uspostavljanja sigurnosnih područja oko opasnih djelatnosti.

3.7.10. Smjernice za zaštitu od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Smjernice za zaštitu od požara i elementarnih nepogoda

Na području Općine Petrijevci ovim su planom, u skladu s mišljenjem dobivenim od Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave Osječko - baranjske, Sektora upravnih, inspekcijskih i poslova civilne zaštite - Inspektorata unutarnjih poslova, predviđene sve mjere zaštite od požara i eksplozije u skladu s važećim hrvatskim propisima i normama koje reguliraju ovu problematiku i pravilima tehničke prakse. Prilikom projektiranja potrebno je:

- predvidjeti otpornost nosivih konstrukcija građevinskih elemenata prema požaru sukladno važećim normama HRN DIN 4102 - 1 do 4 iz 1996. godine,
- osigurati propisane sigurnosne visine i udaljenosti od nadzemnih elektroenergetskih vodova, plinovoda, kao i njihovih postrojenja, te ih ucrtati u projekte,
- normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija (SL 24/87),
- za ugostiteljske građevine - u cjelosti primjeniti uvjete iz Pravilnika o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata (NN 100/99),
- za hidrantsku mrežu - obavezno se pridržavati normi grupe HRN Z.C1. 650 glede vatrogasnih spojnica, te norme HRN Z.C1. 020 (vatrogasne armature - tehnički uvjeti za izradu i isporuku),
- za plinsku mrežu - primjeniti DVGW regulativu, te DIN norme vezane uz tu regulativu,
- u glavnom projektu izraditi prikaz predviđenih mjera zaštite od požara, te za svaku - primjenjenu mjeru navesti odredbu primjenjenog propisa ili norme,
- u glavnom projektu, unutar programa kontrole i osiguranja kvalitete, prema prikazu predviđenih mjera zaštite od požara, utvrditi odredbe primjenjenih propisa i normi u svezi osiguranja potrebnih dokaza kvalitete ugrađenih konstrukcija, proizvoda i opreme, kvalitete radova, stručnih djelatnika koji su tu ugradnju obavili, kao i potrebnih ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti,
- za sve građevine koje nisu obuhvaćene člankom 2. Pravilnika o građevinama za koje nije potrebno ishoditi posebne uvjete građenja glede zaštite od požara (NN 25/94) ishoditi suglasnost Policijske uprave Osječko - baranjske kojom se potvrđuje da su u glavnom projektu predviđene propisane i posebnim uvjetima građenja tražene mjere zaštite od požara.

Prilikom izrade detaljnih planova uređenja koji se izrađuju na temelju Urbanističkog plana uređenja, te projektiranja objekata obavezno je predvidjeti rješenja koja će u cjelosti zadovoljiti uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94 i 55/94), člankom 5. Pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija (SL 24/87), i Pravilnikom o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (SL 30/91) kako bi se do svih građevina osigurao pristup vatrogasnoj tehnici radi spašavanja osoba i gašenja požara.

Prilikom izrade detaljnih planova uređenja koji se izrađuju na temelju Urbanističkog plana uređenja i projektiranja objekata izlazne putove i izlaze iz objekata, u nedostatku hrvatskih normi, potrebno je projektirati sukladno američkim smjernicama NFPA 101/97 koji se u ovom slučaju rabe kao pravilo tehničke prakse temeljem članka 2. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara (NN 58/93).

Zaštitni koridori magistralnih i ostalih plinovoda prilikom svih intervencija u prostoru, te izrade dokumenata prostornog uređenja niže razine odrediti će se u skladu s odredbama Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (SL 26/85).

Građevine i postrojenja u kojima će se skladištiti i koristiti zapaljive tekućine ili plinovi, u skladu s odredbama Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN 108/95), Pravilnika o zapaljivim tekućinama (NN 54/99), Pravilnika o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (NN 93/98) i Pravilnika o izgradnji postrojenja za tekući naftni plin i o uskladištenju i pretakanju tekućeg naftnog plina (SL 24/71), moraju se graditi na sigurnosnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja.

Mjesta za gradnju građevina u kojima se obavlja proizvodnja, smještaj i čuvanje eksplozivnih tvari, sukladno Zakonu o eksplozivnim tvarima za gospodarsku upotrebu (NN 12/94) biti će, u slučaju potrebe za njihovu gradnju, određena detaljnim planovima prostornog uređenja, a u skladu s posebnim uvjetima nadležne službe za zaštitu od požara.

U slučaju potrebe određivanja mjesta za civilna strelišta, poslovne prostore za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva te popravlanje i prepravlanje oružja u detaljnim planovima uređenja potrebno je na odgovarajući način primjeniti odredbe Zakona o oružju (NN 46/97 i 27/99) i Pravilnika o posebnim uvjetima što ih moraju ispunjavati poslovne prostorije za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva, popravlanje i prepravlanje oružja, vođenje civilnih strelišta te zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda i zlouporaba (NN 8/93).

Zaštita od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Kriteriji za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i druge građevine za zaštitu stanovništva, stupnjevi ugroženosti gradova i naseljenih mjesta, otpornost skloništa ovisno o zonama gdje se grade i način određivanja zona ugroženosti utvrđeni su Zakonom o unutarnjim poslovima (NN 29/91, 73/91, 19/92, 33/92, 76/94 i 161/98), Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86) i Pravilnikom o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i druge građevine za zaštitu (NN 2/91). Skloništa i druge građevine za zaštitu stanovništva grade se, u skladu s Pravilnikom o tehničkim normativima za skloništa (SL 55/83) koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3. zakona o normizaciji (NN 55/96), **obvezno** u gradovima i naseljenim mjestima u kojima živi preko **2.000 stanovnika**.

Prema stupnju ugroženosti od ratnih opasnosti gradovi i opasnosti u miru od kontaminacije zraka uslijed havarija na postrojenjima tvornica za proizvodnju opasnih tvari naseljena mjesta svrstavaju se u I. do IV. stupnja ugroženosti, koja se potom razvrstavaju u jednu ili više zona u kojima se grade skloništa određene otpornosti ili osigurava zaštita stanovništva na drugi način. Gradovi i naseljena mjesta IV. stupnja ugroženosti su gradovi i naseljena mjesta u kojima živi preko 2.000 do 5.000 stanovnika, te naselje Petrijevci ulazi u kategoriju naselja **IV. stupnja ugroženosti**. U skladu s navedenim Pravilnikom, područje naselja Petrijevci potrebno je razdijeliti u jednu ili više zona u kojima se osiguranje zaštite stanovništva vrši u zaklonima.

Zone ugroženosti određuje Općina Petrijevci, na određenoj daljini omeđenoj krivuljama drugog reda od građevina koje bi mogle biti cilj napada u ratu i od građevina kod kojih bi veliki kvarovi (havarije) na postrojenjima mogli uzrokovati kontaminaciju zraka i okoliša, a prema procjenama ugroženosti i stupnju ugroženosti naselja.

